პროლეტარიანებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდითო

კომუნისტი

მეოთხე წელიწადი

საქართ. კომუნისტური პარტიის ცენტრალური და თბილისის კომიტეტების და სრულიად საქართველოს მუშათა, გლეხთა, წითელარმიელთა და მეზღვაურთა დეპუტატების საბჭოების ცენტრ. აღმასკომის ორგანო

რედაქცია
თბილისი, რუსთაველის პროსპექტი № 24, მეოთხე სართული
რედაქციაში საქმისათვის მოლაპარაკება შეიძლება ყოველდღე გარდა კვირა-უქმეებისა 10—11 საათ.
ტელეფონები: (რედაქტორის 14—76, მდივანის 10—58)

მთავარი კანტორა
თბილისი, რუსთაველის პროსპექტი, 24
ტელეფონი 10—49
ხელისმოწერის ფასი: მუშა-მოსამს.—65 კ., დანარჩ. ქალაქში-85 კ. ქალაქს გარეთ 95 კ.
განცხადებები: ნონპარელის სტრიქონი—20 კ.
სამგლოვიარო განცხ.—5 მ. განმეორებ. განცხ. შეღავათი 15 პროც. განცხ. მიიღება შუად. 2 ს.
ექსპედიციის ტელეფონი 5—48.

დღიური

— 28 აგვისტოს პრაგაში გაიხსნება ნეტო-სლოვაკიის კომპარტიის ყრილობა.

— სამხრეთ აფრიკაში (ინგლისის კოლონიაში) აღგილობრივ პარლამენტის არჩევნების დროს გაიმარჯვა მუშათა პარტიამ.

— ამერიკის მუშათა ფერმერთა პარტიამ, ოფიციალურად აყენებს პრეზიდენტის არჩევნებში.

— მოკლე ხანში კიოლნში გაიმართება ... და ... კომუნისტების თათბირი ექსპერტთა კომისიის გეგმის წინადადებ საერთო მოქმედების შესახებ.

— ლატვიაში შესდგა ახალი მთავრობა.

№ 141 (996) კვირა, 22 ივნისი 1924 წ. ყოველდღიური გაზეთი ფასი 4 კ. (500 მილ.) № 141 (996)

ჩვენი თავდაცვის ერთი ამოცანა-თაგანი

იმპერიალისტებს განელილ საერთაშორისო ომის შემდეგ ერთი წუთიც არ მოუსვენიათ; ისინი გაფაციებით ემზადებიან ახალი საერთაშორისო ხოცვა-ყლეტის მოსაწყობათ, რომელიც თავისი შედეგებით შეიძლება უფრო გრანდიოზული, უფრო შინელი და განმანადგურებელი არჩეს.

თუმცა დედამიწის თითქმის ერთ ეკვესედზე ამაყად ფრიალებს დროშა კომუნიზმისა, რომელიც ერთადერთი ძლიერი მოწინააღმდეგეა გაბატონებულ იმპერიალისტთა ხროვისა, მაგრამ ბურჟუაზიას კიდევ შესწევს იმდენი ძალა, რომ თავის აღსრულის წინ კიდევ შექმნას ისეთი ფეოდომარეობა როგორიც 1914 წელი. ამიტომ ჩვენი მოვალეობაა ... ვიყოთ ყოველგვარ განსაცდელისთვის, მოსალოდნელ შეტაკებებისთვის, არ გაგხდეთ მსხვერპლი საერთაშორისო იმპერიალიზმისა.

ჯერ კიდევ წარსულ ომში სამხედრო ავიაციასთან ერთად დიდ როლს ასრულებდენ ბრძოლის ქიმიური საშუალებები, განსაკუთრებით კი ომის ბოლოსკენ, 1917 წლიდან. ყველას ახსოვს ალბათ გერმანიის მიერ ხმაურებული მხრჩოლავი გაზები, რომელიც დიდი აღშფოთება გამოიწვია ... მოწინააღმდეგეთა მხრიდან; თუმცა გერმანიას ბრალს სდებდენ ვეფხურობაში, ომის კანონების დარღვევაში და სხვა ცოდვებში, მაგრამ გერმანიის მოწინააღმდეგებმაც არა ნაკლები გამანადგურებელი საშუალებებს მიმართეს შემდეგში.

მომავალ ომში კი გაცილებით მეტი და უმთავრესი მნიშვნელობა ექნება ქიმიურ ბრძოლას. საკმაოა, მოვგონოთ თუ რა სხვა და სხვა ხასიათის გაზები არსებობენ: საშამავი, მხრჩოლავი და სხვა, რომ წარმოვიდგინოთ ის საშინელება, რომელიც შეიძლება თავს დაატყდეს ქიმიურ თავდაცვისათვის მოუმზადებელ ქვეყანას. საშიშროება იქნება არა მარტო ფრონტზე, არამედ ზურგზეც, ქვეყნის შუაგულშიც, ფრონტიდან რამოდენიმე ასეულ ვერსით დაშორებულ ადგილებშიც, სადაც მოწინააღმდეგეთ თვითმფრინავების საშუალებით შეუძლიათ აუარებელი საშუალები და განმანადგურებელი ნივთიერებანი და გაზები გადმოუშვან.

ამიტომ საჭიროა ქიმიური თავდაცვისთვის მთელი მოსახლეობა ემზადოს და არა მარტო ის, ვისაც ომში ყოფნა მოუხდება. ყველა უნდა გაეცნოს და შეისწავლოს ქიმიურ თავდაცვის საშუალებები. როგორც პირველდაწყებით, ისე საშუალო და უმაღლეს სასწავლებლებში შემოღებულ უნდა იქნას ქიმიური თავდაცვის შესწავლა, მაგრამ არა მარტო სკოლებში, მათ გარეშე მყოფნიც დიდი ყურადღებით და ინტერესით უნდა მოეპყრან ხსენებულ საკითხს, რისთვისაც ყოველი მშრომელი უნდა გახდეს „ქიმიური თავდაცვის და ნებაყოფლობითი ქიმიური საზოგადოების“ მეგობართა წევრათ.

ჩვენ უკვე გვქონდა დაბეჭდილი თეზისები ქიმიური თავდაცვის შესახებ და ყოველ მშრომელ მოქალაქემ უნდა ისმინოს ეს მოწოდება, გაეცნოს როგორც პირად თავდასაცავ საშუალებებს განსაკუთრებულ რეპერტორ-ნიღაბით, ისე მასიურ თავდაცვისთვის განსაკუთრებულ მოწყობილ შენობით სარგებლობას, რომელშიაც ვერ აღწევენ საწამლავი ნივთიერებანი. საუკეთესო საშუალება კი გაზის საწინააღმდეგოთ ისევ გაზია, რომელიც უვნებელათ ხდის მტრის მიერ გამოშვებულ გაზს.

გაზების დიდი რაოდენობით კი საბჭოთა საბჭოთა ქიმიური მრეწველობის განვითარება, რომელშიაც უაღრესად დაინტერესებულია როგორც საბჭოთა სახელმწიფო, ისე მუშათა და გლეხთა ფართო მასები. ჩვენი ქიმიურ მრეწველობის აყვავება აუცილებელი პირობაა ჩვენი ქვეყნის თავდაცვისთვის და მისი სამეურნეო კულტურის წინსვლისთვისაც. მშვიდობიანობის დროს შესაძლოა ამ მრეწველობის სხვა და სხვა სამეურნეო მიზნებისთვის გამოყენება, როგორიცაა მაგ. სამეურნეო კულტურებისთვის სასუქის მიცემა. ამხ. ტროცკიმ მიგვითითა აგრეთვე ქიმიური მრეწველობის სხვადასხვა სასოფლო მეურნეობის მავნეებთან ბრძოლაში გამოყენებაზე.

ომის დროს კი ქიმიური მრეწველობა დაუყოვნებლივ სამხედრო მიზნებისთვის ამუშავდება და ამნაირათ მრეწველობის ამ მნიშვნელოვანი დარგის განვითარება ყოველმხრივ შეუწყობს ხელს. ჩვენი ძლიერების და უშიშრობის განმტკიცებას.

ქიმიური მრეწველობისთვის ნედლი მასალა საბჭოთა რესპუბლიკებში საკმაოდ მოიპოვება, საჭიროა მხოლოდ მათი გამოყენება და გადამუშავება. ქიმიური მრეწველობის განვითარება მორიგი ამოცანაა საბჭოთა ქვეყნების მშრომელთათვის. სრული იმედი უნდა ვიქონიოთ, რომ ამ ამოცანის გადაჭრასაც შეეცდებთ ჩვენ და სამხედრო ავიაციასთან ერთად ქიმიური მრეწველობა შეიქნება ჩვენი ეკონომიური და სამხედრო ძლიერების მტკიცე [illegible]

კაპიტალისტური ქვეყნები თავისი განვითარებული ტეხნიკით საფრთხეს წარმოადგენენ საბჭოთა რესპუბლიკებისთვის. ჩვენი ძლევამოსილი იდეების წინააღმდეგ მათ მხოლოდ ქიმიური საწამლავები და გაზები მოეპოვებათ. ჩვენ ვიცით ეს, ვითვალისწინებთ მათ ზრახვებს და ვემზადებით.

განთავისუფლებულმა მუშათა კლასმა და გლეხობამ შექმნა უძლეველი წითელი არმია, ქნნის საზღვაო და საჰაერო ფლოტს, რიგი ქიმიურ მრეწველობაზეა, რომლის გაძლიერების მიზნითაც დაარსდა „ქიმიურ თავდაცვის და ნებაყოფლობითი ქიმიური მრეწველობის მეგობართა საზოგადოება“. ყოველი მშრომელი უნდა გახდეს ამ საზოგადოების აქტიურ წევრათ; საბჭოთა ქვეყნების ძლიერების განსამტკიცებლათ ყველამ უნდა გაიღოს თავისი წვლილი.

სოფელი და ხელისუფლება*)

საბჭოთა წყობილების ძირითადი საძირკველი, მთავარი ფუძე სოფლებისა და თემების საბჭოებია. საბჭოთა სისტემის დედა-აზრი ხელისუფლების მშრომელ მასსასთან დაახლოებაა, უფრო მკაფიოთ რომ ვსთქვათ—თვითთ მუშა ხალხის გამოყვანაა კანონმდებელ და აღმასრულებელ ფუნქციების მოვალეობაში. არც ერთი კანონი, არც ერთი დადგენილება, რომელიც უშუალოდ ეხება ადგილობრივ ცხოვრებას, სოფელს, თემს და დაბას, არ გამოიცემა მშრომელ მასსის უმრავლესობის სურვილისა და წინასწარ განწყობილების გარეშე. საბჭოთა წყობილება ბურჟუაზიულ პარლამენტარიზმისაგან მარტო იმით კი არ განსხვავდება, რომ პარლამენტში მუშაობენ სხვადასხვა კლასების, საზოგადოების სხვადასხვა ჯგუფების წარმომადგენლები. არამედ, გარდა ამისა უმთავრეს იმაშიც, რომ საბჭოები უშუალოდაა დაკავშირებული მასის ფართო წრეებთან, მასა თვითონ ქმნის საკუთარ ცხოვრებას, იგი აქტიურად ებმება საზოგადოებრივ—სახელმწიფოებრივ ვითარების პაპანწყვეტაში.

ყოველი მშრომელი ელემენტი იცნობს საბჭოების მიზნებსა და დანიშნულებას. ჩვენმა მშრომელმა ხალხმა საკმაოთ შეითვისა, შეისისხლხორცა საბჭოთა წყობილების შინაარსი. დღეს უკვე საჭირო არაა იმის მტკიცება, რომ საბჭოთა რესპუბლიკა გაცილებით მეტი სარგებლობის მომტანია მუშებისა და გლეხებისათვის, ვიდრე ნებისმიერი ... ცხოვრების სხვა ყოველგვარი ფორმა. საქართველოს მშრომელ ხალხს ახსოვს თვით „დემოკრატიული“ რეჟიმის „სტატმოება“. „დემოკრატია“ ხალხის ბატონობას ჰნიშნავსო, მაგრამ მენშევიკურ-დემოკრატიულ საქართველოში ეგ „ხალხი“ სრულებით არ განაგებდა ქვეყნის პოლიტიკურ ცხოვრებას. რატომ ხდებოდა ეს?—იმიტომ, რომ მენშევიკები გვერდს უხვევდნენ ლოზუნგს: „ქვევიდან ზევით“. ხალხს უმრავლესობის საჭირ-ბოროტო საკითხები სადღაც „მაღლა“ ირჩეოდა, მშრომელი მასსა კი არ მეთაურობდა საკუთარი რესპუბლიკის აღმშენებლობას, პირიქით, უკან მისდევდა, „მისჩაჩნალებდა“ საერთო პოლიტიკურ მოთხოვნილება—ვითარებას.

საბჭოთა წყობილების პირობებში არსებითად საწინააღმდეგო მდგომარეობასთან გვაქვს საქმე. მშრომელი მასსა ცხოვრების მაჩინჩალა როდია, იგი მეთაურობს, წინ უძღვის სახელმწიფოებრივ ცხოვრების მიმდინარეობას. ქვეყნის პოლიტიკურ საქმეს ხელში ჩაგდების საშუალება მუშებსა და გლეხებს მისცა საბჭოთა სისტემამ. ეს სისტემა სწორათ ესმის მშრომელ მასსას: თუ წინეთ ყოველივე „ზევიდან“ ხდებოდა, საზოგადოებრივ წრეების ზედა ფენები,—მდიდრები და მემამულეები უკარნახებდენ ქვედა ფენებს მნიშვნელოვან საქმეებს, ახლა ... „ქვევიდან“ იწყება. ძველად ქალაქის ბურჟუაზია სინჯავდა ქვეყნის პოლიტიკურ მაჯის ცემას, ახლა კი—ქარხნისა და მიწის მუშები საკუთარი ძალღონით ეწევიან კლასიურ მიზნებისათვის ბრძოლას.

პრაქტიკულად ეგ მოსაზრება ჩვენი ქვეყნის სინამდვილეში ნიშნავს შემდეგს. სოფლის მშრომელი გლეხ-კაცობა და ქალაქის დაქირავებული ძალები იმდენად დაახლოებულია ხელისუფლებასთან, რომ მათსა და ხელისუფალ ორგანოებს შორის არსებობს მოქმედებისა და მისწრაფებათა სრული თანხმობა, შეხმატკბილება. გლეხი დაუახლოვდა ხელისუფლებას, დაუკავშირდა სახელმწიფოს ცხოვრებას. ეს მოხდა იმიტომ, რომ სოფლისა და თემის საბჭოები აღმოცენდა და განვითარდა.

თემის საბჭო პირველი აგურია, რომელიც საფუძვლად უდევს საბჭოთა წყობილების უზარმაზარ შენობას. გლეხობამ საკუთარი საქმე საკუთარის თვალსაზრისით, საკუთარი ინიციატივით და შემეცნებით უნდა მოაწესრიგოს. მეზობელმა ყველაზე უკეთესად იცის მეზობლის ამბავი. სოფლის ცხოვრება თვით სოფელებს უნდა ემორჩილებოდეს. მასსას ამოძრავება, ამოქმედება სხვა გზით ყოველად შეუძლებელია. ცხოვრება მიმზიდველობითი, მაგნიტური თვისებისაა. იგი ითრევს თავის ფერხულში იმ ელემენტებს, რომელთა შეერთებული მუშაობა თანაცხოვრება ქმნის მის შინაარს. თუ მასსა არაა დაახლოებული ცხოვრების პრაქტიკასთან, იგი ვერ შეიგნებს არც ცხოვრების თეორიას. ამ მხრით საოფელო-სათემო საბჭოებს აქვს გადამჭრელი მნიშვნელობა. ყოველი თემი პატარა რესპუბლიკაა, კომუნაა სიტყვის ვიწრო მნიშვნელობით. გლეხობა იმდენად დაინტერესდება ადგილობრივ მდგომარეობით, რამდენად იგი აქტიური ერთეული იქნება ამ მდგომარეობის შექმნაში. მოწონაგე გლეხ-კაცობა არ ეგუება გულზე ხელის დაკრეფას, საზოგადოებრივ ცხოვრების შორიდან თვალიერებას.

თემის საბჭოები და აღმასრულებელი ორგანოები შედარებით სწორად ასრულებდა მშრომელი მასსის დავალებას. გლეხობა ორივე ფეხით შესადგაზე. უნდა აღინიშნოს უსათუოდ რომ მშრომელი გლეხკაცობის გათვითცნობიერება თემის საბჭოების არსებობისა და მოღვაწეობის უსახლოესი შედეგია. ეს ერთი. მეორე და მნიშვნელოვანი თანამედროვე პირობებში: ქურდ-ბაკაცობასთან, ბანდიტიზმთან ბრძოლა წარმატებით დაგვირგვინდა სწორედ თემის საბჭოების და ადმინისტრატიული ძალების შემწეობით. „კანცელარია“ ბნელ პირებს ეიშკართან გაუწმდა. მილიციელი ცხვირის წინ აეტუზა. ასეთ გარემოებაში შეუძლებელი შეიქნა ღამეში ნავარდობა. აკაცობაც თანდათან მოსპობის, ძირ-ბუდიანად აღმოფხვრის საზღვარს დაუახლოვდა.

მესამე—კიდევ უმნიშვნელოვანესი ფაქტი.—მშრომელი მასსა სულით და ხორცით საბჭოთა ხელისუფლებას შეეთვისა. გადამჭრელი გავლენა ამაში თემის აღმასკომების ყოველდღიურ საქმიანობამ იქონია. გლეხმა რა იცის რა კეთდება მთავრობის სასახლეში. მას ცენტრი კი არ აინტერესებს, არამედ საკუთარი სოფლის შუაგული, უბრალო კომისრის და მილიციელის მოქმედებით იკვლევს გლეხი მთელ სოციალ-პოლიტიკურ წყობილებას. კარგია ადგილობრივი მთავრობა? აკმაყოფილებს იგი ადგილობრივ მცხოვრებთა მოთხოვნილებებს?—მაშასადამე, ასკვნის გლეხი, მისაღებია და სასურველი ძალი ხელისუფლება. უნდა აღინიშნოს მიუდგომლად, ხელისუფლებასთან მასსის დაახლოება თემების საბჭოების საშუალებით მოხდა. თემის აღმასკომი ადგილობრივი მაშტაბით შეტად მარტივი, მოძრავი ორგანოა მოქნილი ადმინისტრიული აპარატით. გლეხს დასკირდა მოწმობა—უმალ მიიღო. მოხდა ქურდობა—სწრაფი ზომები მიიღეს. გლეხმა იგრძნო შვება, მან თავისუფლად ამოისუნთქა. თემის საბჭოებმა მოგვცეს უეჭველად ძვირფასი შედეგები.

ამჟამად საკითხი სხვა სიბრტყეზეა დასმული. საქმე გვაქვს განსხვავებულ არასასიამოვნო მდგომარეობასთან, „რაიონიზაციის“ გატარებამ უარყოფითი გავლენა იქონია მშრომელი ხალხის ფართო წრეებში. თემის საბჭოებისა და აღმასკომების ბუნებრივ ფუნქციების რაიონზე გადაცემა გლეხობისათვის გაუგებარ ენაზე მეტყველობს. დღეს უკვე გვაქვს ზოგადი შედეგები.

პირველი, რაც თვალში გვხვდება სოფლად, არის ის, რომ არ სჩანს ხელისუფლება, სოფლად არაა ადმინისტრატიული ძალა. ამის შედეგი აშკარაა: ქურდობა, და სხვა მსგავსი მოვლენები იზრდება, ვითარდება, ფეხს იკიდებს. ძველი სურათი წამოტივტივდა. განა შეიძლება ასე არ მოხდეს? არ შეძლება უსათუოდ. სოფელი, რომელიც 20—25 ვერსტითაა დაშორებული რაიონულ ცენტრიდან ბნელი ელემენტების ანაბარადაა მიტოვებული. ბოროტმომქმედი რამოდენიმე ბოროტების ჩადენას მოასწრებს, აგრეთვე დამალასაც მოახერხებს, სანამ რაიონის პუნქტს შეტყობინებენ და იქიდან მილიციები დამშეულ ცხენებით მოჩანჩარიკდებიან. მართალია, მე ამ წუთში ხელთ არა მაქვს ქურდ-ბაკაცობის განვითარების სტატისტიკური ცნობა, მაგრამ ის, ვინც დაახლოებულია სოფლის ცხოვრებასთან ადვილად შეამჩნევს „დეფექტებს“. სტატისტიკა უადგილოა იქ, სადაც ფაქტიური მდგომარეობა თავისთავად ღაღადებს.

მეორე—გლეხების რიგებში ცუდი სულიერი განწყობილების შემქნა, რომელსაც თემის ადმინისტრატიულ უფლების მოსპობა იწვევს. ამ ჟამად არსებითად ასეთია მდგომარეობა: სულ უბრალო მოწმობისათვის, უბრალო თხოვნისათვის, წვრილმან საქმისათვის გლეხი იძულებულია რაიაღმასკომს მიმართოს, 20 ვერსტი ფეხით გაიაროს, დღე-ღამე რიგს უცადოს და ვაი-ვაგლახით გულისწადილი აისრულოს. აშკარაა, ამ რეფორმით ხელისუფლება გაშორდა მასსას. ამას არ გულისხმობს საბჭოთა წყობილება. თვითონ ვქმნით საბჭოთა იდეის შესრულების პირობას მშრომელთა უბნებში.

„რაიონიზაციას“ მიუღებელია ყმინდა პოლიტიკური მოსაზრებითაც. ხელისუფლების გავლენის შესუსტებას ადგილობრივ ცხოვრებაზე თან სდევს ახტი-საბჭოთა ელემენტების ამოძრავებაც. ხელისუფლებისა და მასსას შორის დიდი მანძილის გაკიმვა სხვადასხვა ჯურის რეაქციონერების პირდაპირ ოცნებაა. ამიტომ უნდა ვეცადოთ თემსა და სოფლის ფარგლებში „მტკიცე ხელის“ დაფათურებას.

თემის საბჭოების შესახებ ჩვენ კითხვას ხელახლათ ვაყენებთ. მუშაობა „რაიონიზაციის“ სფეროში კარგა ხანია დამთავრდა და სათანადო დეკრეტიც მოქმედობს. მაგრამ შეუძლებელია პრაქტიკას ანგარიში არ გაეწიოს. ყოველი „წინ“ გადადგმული ნაბიჯი, რომელიც სარგებლობას არ მოგვიტანს, „უკან“ უნდა გადადგას. ჩვენ შეცდომების არ გვეშინია. შეცდომები საუკეთესო მასწავლებელია. ამბ. ლენინი გვეუბნებოდა: უნდა ვისწავლოთ საკუთარ შეცდომების მაგალითზეთ. **თემის საბჭოების ფუნქციების შევწყობა და რაიაღმასკომების სისტემაზე გადასვლა დღეს შეცდომად უნდა მივიჩნიოთ, საქმის გამოსწორებას დაკვრითი წესით უნდა შევუდგეთ.**

საბჭოთა რუსეთში „რაიონიზაციას“ ეკონომიური სარჩული ედო. იქ „ეკონომიური რაიონებს“ შეუფარდდა ადმინისტრატიული ერთეული. ჩვენში კი უმთავრესად ფინანსიური მოსაზრებები იქნა ხელზე დახვეული. მაგრამ არ დაგვაკოწყდეს, რომ გლეხობა გულგრილობას არ გამოიჩენს ორიოდე კაპიკის გაღებაში ისეთ საქმისათვის, რომელიც მისთვის სასარგებლოა და იმავე დროს აუცილებელი.

სოფლის საბჭოები განსაცდელშია. უნდა შევსძლოთ მათი გაჯანსაღება, გამრთელება. ასეთია პარტიის და ხელისუფლების მორიგი ამოცანა.

გ. მუშიშვილი.

*) ვინაიდან აღძრული საკითხი „რაიონიზაციის“ შესახებ იწვევს აზრთა სხვადასხვაობას და დასმულია ჩვენი პარტიის ცეკას მოგვალი პლენუმის დღის წესრიგშიც, საჭიროთ მიგვაჩნია დისკუსიის გახსნა ამ საკითხზე და ვუთხრეთ ადგილს ზემოადნიშნულ წერილს.

რედაქცია.

უეჭიუვნები

მეათასე ნომერი

ჩვენი გაზეთი გვაქვს მხედველობაში. მიმდინარე **ივნისის 27-ს**, პარასკევს, გამოვა „კომუნისტი“-ს **მეათასე** ნომერი.

დაკვირვებულ მკითხველს ეცოდინება, რომ ჩვენს გაზეთს ყველაზე ნაკლებ სჩვევია თვითრეკლამა, მომაბეზრებელი ზეიმები.

ჩუმ, ყოველდღიურ „შაგ“ მუშაობაში გადის ათასი საგაზეთო დღე.

ამ მუშაობის დროს მასში ჩამუდალი ამბანაგები ჰპოულობენ ძმაყოფილებას იმ რწმენაში, რომ შეძლებისდაგვარად პირნათლად და კეთილსინდისიერად ასრულებენ პარტიის დავალებას, ემსახურებიან მუშათა კლასის საქმეს იმ დარგში, რომელზედაც ისინი არიან მიჩენილნი.

ციფრი—1000 თავის თავად მრავალმეტყველია. გამოვიდა ჩვენი გაზეთი 1921 წლის 2 მარტს, ე. ი. ჩვენი ქვეყნის გასაბჭოების პირველ დღეებში.

თბილისში საბჭოთა დროშა აფრიალებული იყო, მაგრამ დასავლეთ საქართველოში მაშინ ჯერ კიდე ვერ ... ბოლეს. 19 ივნისი. გაზ. „კოკუმინ“-ში მოთავსებულია ვიკონტ კატოს წერილი. კატო მოითხოვს, რომ იაპონიის მთავრობა მოკლე ხანში შეუთანხმდეს საბჭოთა კავშირსა და ჩინეთს ჩინეთ-იაპონია—საბჭოთა კავშირის შესაქმნელათ.

იტალია.

რომი. 19 ივნისი. ვენეციაში სამხატვრო გამოფენაზე დიდის ზეიმით გაიხსნა საბჭოთა კავშირის პავილიონი.

ინგლისი.

ლონდონი. 19 ივნისი. რაკოვსკისა და ლიტვინოვს თათბირი ჰქონდათ მაკდონალდთან. საბჭოთა დელეგატებმა უარი უთხრეს პრესის წარმომადგენლებს მაკდონალდთან საუბარის მიზნის განმარტებაზე.

ინგლისი და მექსიკა

კემინსი გაიწვიეს.

ლონდონი. 19 ივნისი. ინგლისის მთავრობამ საბოლოოდ გამოიწვია მექსიკიდან თავისი რწმუნებული კემინსი. კემინსის მოადგილე არ დაუნიშნავთ.

თავისი ნებით მიდის.

ნიუ-იორკი. 19 ივნ. მექსიკის პრეზიდენტმა ობრეგონმა შეაჩერა ინგლისის რწმუნებულის კემინსის ძალით გაძევება. მექსიკიდან მიღებული ცნობებით, კემინსი მიემგზავრება ამერიკაში.

დიპლომატიური ურთიერთობის შეწყვეტა.

ბერლინი. 20 ივნისი. ინგლისის მთავრობამ შეწყვიტა დიპლომატიური ურთიერთობა მექსიკასთან. ინგლისის რწმუნებულს წინადადება მიეცა დასტოვოს მექსიკა. ინგლისის ქვეშევრდომთა ინტერესების დაცვა მექსიკაში დაევალა ამერიკისა და ჩილის წარმომადგენლებს.

საფრანგეთის ჯარი დარჩება რურში

ახლო ხანში ერრიო ითათბირებს მაკდონალდთან

მემარჯვენეებმა პალატაში ერრიოს ოგსტრუქცია მოუწყვეს

საფრანგეთის პრესა დიდ ყურადღებას აქცევს საბჭოთა კავშირის ცნობის საკითხს

საბჭოთა კავშირს იცნობენ

მთავარი თემა.

პარიზი, 19 ივნისი. საკითხი საფრანგეთის მიერ საბჭოთა კავშირის ცნობის შესახებ მთავარ თემას წარმოადგენს საფრანგეთის პრესაში. „მატენ“ ფიქრობს, რომ ერრიოს არ შეუძლია იცნოს საბჭოთა კავშირი ვაშინგტონთან წინასწარი შეთანხმების მიუღწევლად, ვინაიდან საფრანგეთს და ამერიკას ერთნაირი პოზიცია ეჭირათ დღემდე საბჭოთა კავშირის მიმართ.

სააგენტო „ეს ტ ეროპ“ აღნიშნავს, რომ საბჭოთა კავშირის ცნობამდე **ერრიოს სურს თათბირი გამართოს მაკდონალდთან ამ საკითხის შესახებ.**

ერრიოს განცხადება

სპანდალი.

პარიზი. 19 ივნისი. ერრიოს გამოსვლამ განმარტებით ვატიკანიდან საფრანგეთის საელჩოს გამოწვევის შესახებ ისეთი აურ-ზაური გამოიწვია პალატაში, რომ **თავმჯდომარე იძულებული გახდა სხდომა დაეცხრა.**

ბიუჯეტის საკითხი.

სხდომის განახლების შემდეგ, ერრიო შეეხო ფინანსიურ საკითხს და აღნიშნავს, რომ ის მუდამ უშერდა მხარს საბიუჯეტო წონასწორობას. მთავრობა მიიღებს ზომებს ხარჯების შესამცირებლად, რაც მოითხოვს საშემოსავლო გადასახადის მტკიცედ გატარებას.

ძველი ისტორია.

შემდეგ ერრიო შეეხო უცხოეთის პოლიტიკას, და აღნიშნა, რომ **ინგლისს, ბელგიას და საფრანგეთს გადაწყვეტილი აქვთ აიძულონ გერმანია შეასრულოს თავისი ვალდებულებანი მოკავშირეთა წინაშე.**

ძალთანაბარი მაკდონალდს.

შემდგე ერრიომ განაცხადა, რომ ინგლისის მთავრობის სათავეში დგას „ფრიად ლიბერალური და სამედო მეგობარი“.

რურის საკითხი

საკითხი რურის ევაკუაციის შესახებ.

პარიზი. 21 ივნისი. „ჟურნალ“-ის ცნობით, ერიოს თათბერი ჰქონდა გერმანიის ელჩთან—ფონ-გეშთან რურის ევაკუაციის ვადის გამორკვევის შესაძლებლობის და აგრეთვე რეინლანდში და ვესტფალიაში არსებული მდგომარეობის შესახებ. „ჟურნალ“-ი ამტკიცებს, რომ ექსპერტთა გეგმის შესრულების შესახებ რეიხსტაგის მიერ კანონპროექტების მიღების შემდეგ, გერმანია გადასდგამს სათანადო ნაბიჯებს პარიზში და ლონდონში რურის ევაკუაციის მიღწევის მიზნით.

რა მისცა ოკუპაციამ საფრანგეთს.

პარიზი. 21 ივნისი. დეპუტატთა პალატაში ლე-ტროკემ განმარტება მისცა რურის პოლიტიკას, რომელსაც ატარებდა პუანკარეს მთავრობა. **მან განაცხადა, რომ ოკუპაციამ მისცა საფრანგეთს წმინდა მოგების სახით მილიარდ ნახევარი ფრანკი.**

ერრიო მიდის მაკდონალდთან

ერრიოს გამგზავრების შესახებ.

პარიზი, 21 ივნისი. ლონდონში მისი გამგზავრების შესახებ, ერრიომ განაცხადა, რომ გერმანიის მიმართ საფრანგეთის მთავრობა ითვალისწინებს ორგვარ უზრუნველყოფას: **გერმანიამ უნდა მოგვცეს სარეპარაციო თანხების გადახდის და საფრანგეთის უშიშროების გარანტიები, ვინაიდან საფრანგეთს სურს თავიდან აიცილოს თავდასხმის საფრთხე.**

მოლაპარაკების დაწყებისათვის.

ლონდონი, 21 ივნისი. დიპლომატიური წრეები დიდი ინტერესით მოელიან ერრიოს და მაკდონალდის მოლაპარაკების დაწყებას. მოლაპარაკებას ექნება კერძო ხასიათი. მთავარი განსახილველი საგანი იქნება საკითხი დოუესის სარეპარაციო გეგმის საბოლოოდ განხორციელების შესახებ.

„ტაიმს“-ის წერილი.

ლონდონი, 21 ივნისი. „ტაიმს“ მოწინავე წერილში სათაურით „ახალი დასაწყისი“ აღნიშნავს, რომ ერრიოს ფორმულა ასეთია: **ლაპარაკიც შეუძლებელია რურის ევაკუაციის შესახებ მანამდე, სანამ არ იქნება განხორციელებული ექსპერტთა გეგმა. ერრიომ საბოლოოდ განაცხადა, რომ საფრანგეთის მთავრობა ლებულობს ამ გეგმას ყოველგვარი შენიშვნის გარეშე.** „ეს განცხადება, აღნიშნავს „ტაიმს“, უნდა განხილული იქნეს, როგორც საფუძველი იმ მოლაპარაკებისა, რომლის გულისათვის ერრიო მიემგზავრება ამ ჟამად ლონდონში.

ერრიოს პოლიტიკა მოსწონთ

ჩეხო-სლოვაკია კმაყოფილია.

პრაგა. 19 ივნისი. „პრემიერ პრესსა“, რომელიც ახლო სდგას გარეშე საქმეთა სამინისტროსთან, ესალმება ერრიოს საგარეო პოლიტიკის პროგრამას, განსაკუთრებით გერმანიასთან და საბჭოთა კავშირთან ურთიერთობის საკითხში. ლემონის „ნაროდნი ლისტოვოტ ენიე“ საფრანგეთის დელეგატებს „ფრანკოფილობა“ ბრალს სდებს.

ინგლისი.

ლონდონი. 19 ივნ. „ტაიმსი“ ... ლარაციას უწოდებს ახალი დემოკრატიული ერას დასაწყისს და მიუთითებს ერრიოს და ბენეშის შინაური და საგარეო პოლიტიკის პროგრამების ოგივეობაზე.

მხოლოდ ნაციონალურ-დემოკრატიული პრესა ჭკიცხავს დეკლარაციის შემარიგებელ კილოს გერმანიის საკითხში.

კანტროლი გერმანიაზე

პრესის აზრი.

პარიზი. 21 ივნ. გაზეთები ხაზს უსვამენ იმას, რომ საფრანგეთისა და ინგლისს საერთო პოლიტიკური ინტერესები აქვთ.

გაზეთები ფიქრობენ, რომ ორთავე სახელმწიფოს შორის ადგილი მისაღწევია შეთანხმება გერმანიის საკითხში. პრესა განსაკუთრებულ მნიშვნელობას აძლევს საფრანგეთის უშიშროების საკითხს.

„ეტი პარიზიენ“ ფიქრობს, რომ **ერრიო ნოლლეს, და დეგუტის ცნობების მიხედვით, მივა იმ დასკვნამდე, რომ აუცილებელია კონტროლი გერმანიის განიარაღებაზე** და მაკდონალდთან ერთად გამოძენის ისეთ საშუალებებს, რომლებიც განაღდებულს გახდიან გერმანიის გარანტიებს.

ფაშისტების თარეში

ბატეოტის მოკვლაში მონაწილეობას დებულობდა შინაგან საქმეთა მინისტრი

სოციალისტები ცდილობენ მუსოლინის დამხობას

ფაშისტების საქციელი აღშფოთებას იწვევს მთელ იტალიაში

გაზდიტური სამინისტრო.

რომი. 19 ივნისი. იტალიის შინაგან საქმეთა მინისტრის გადამდგარი მოადგილე (გვარი დამახინჯებულია) ... იტყობინება, რომ **შინაგან საქმეთა სამინისტროში ბუდობდა მკვლელების ბანდა.** პრესის განყოფილება, სადაც მუშაობდენ **მატეოტის** მკვლელები, **დამოკიდებული იყო უშუალოდ მინისტრთა საბჭოს პრეზიდიუმისაგან.**

სოციალ - დემოკრატების მოწოდება.

რომი. 19 ივნისი. „ავანტი“-მ გამოაქვეყნა მოწოდება, რომელიც მოითხოვს მუსოლინის მთავრობის კაბაყენებას, 6 აპრილს არჩეული პარლამენტის გაშვებას, ფაშისტური მილიციის დათხოვნას და ახალი არჩევნების დანიშვნას.

სოციალისტების პროტესტი.

რომი. 19 ივნისი. სამრეთ-სლავიის სოციალისტურმა პარტიამ მოიწვია ბელგრადში საპროტესტო მიტინგი მატეოტის მოკვლის გამო და დაადგინა მოითხოვოს სოციალისტური პარტიების შეთანხმებული საერთაშორისო გამოსვლა ფაშიზმის წინააღმდეგ.

დიდი მღელვარება.

პარიზი. 21 ივნისი. იტალიაში დიდი მღელვარებაა.

მატეოტის გვამი კიდევ არ უპოვნიათ.

25 ივნისს შესდგება საპარლამენტო ოპოზიციის სხდომა, რომელზედაც გაირჩევა მატეოტის მოკვლის საქმე. ოპოზიცია მოითხოვს აქტიურ ფაშისტურ ელემენტების დათხოვნას ფაშისტური გაზეთები „ტრიბუნა“ და „ჯორნალე დ'იტალია“ პროტესტს აცხადებენ ბოროტ-მოქმედების ჩადენთა წინააღმდეგ და მოითხოვენ მათ სასტიკად დასჯას.

ბოლონიაში გაიმართა დიდი ფაშისტური დემონსტრაცია.

დამანაშაულეთ ბრძნობს თავს.

რომი. 19 ივნისი. **ფაშისტური პარტიის პრესის ბიუროს დირექტორი პრედი, რომელსაც ბრალი ედება მატეოტის გაგაცებაში, გადადგა. ფაშისტური პარტიის საბჭომ მისი გადადგომა მიიღო.**

ფაშისტები იფუძრებიან.

რომი. 19 ივნისი. იტალიაში შექმნილი მდგომარეობის გამო ფაშისტური პარტიის დირექტორია გამოცხადდა მუსოლინითან და განაცხადა, რომ პარტია გადაკრთით მოითხოვს, რომ სახელმწიფო ძალაუფლება მის ხელში დარჩეს. **პარტია მოითხოვს აგრეთვ

ინგლისის საგარეო ვაჭრობა

ვაჭრობის მინისტრის ოპტიმიზმი.

ლონდონი, 19 ივნისი. ინგლისის თემთა პალატაში ვაჭრობის მინისტრმა სიდნეი უებმა შეიტანა განსახილველად ვაჭრობის სამინისტროს ბიუჯეტი. უებმა განაცხადა, რომ დღეგანდელ პირობებში ინგლისის საგარეო ვაჭრობას უფრო უკეთესი პერსპექტივები აქვს, ვიდრე წარსან ჰქონდა.

საბჭოთა კავშირის და ინგლისის ვაჭრობა.

შეკითხვაზე საბჭოთა კავშირთან ვაჭრობის შესახებ სიდნეი უებმა განაცხადა, რომ ეს ვაჭრობა უფრო ფართე ფარგლებში სწარმოებს, ვიდრე ფართე საზოგადოება ფიქრობსო.

ლოიდ-ჯორჯი ისევ გუნებაზეა.

ლოიდ-ჯორჯმა განაცხადა, რომ ის სრულიად არ არის ასე ოპტიმისტურად განწყობილი, როგორც უებმა, ვინაიდან იმ დროს, როცა **გერმანია და სხვა კონტინენტალური ქვეყნები ალადგენენ თავის მრეწველობას, ინგლისის მრეწველობა ეცემა.** ლოიდ-ჯორჯი მოითხოვს, რომ მთავრობამ დანიშნოს კომისია ინგლისის ვაჭრობისა და მისი პერსპექტივების გამოსაკვლევად, რათა ინგლისმა შესძლოს ქიშპობა ვაეწიოს სხვა ქვეყნებს მსოფლიო ბაზარზე.

სხვადასხვა ამბები

— **მონღოლეთი — რესპუბლიკა.** მონღოლეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა ინახულა საბჭოთა კავშირის წარმომადგენელი და ოფიციალურად აუწყა, რომ მონღოლეთში რესპუბლიკა გამოცხადდა.

— **ჩეხო-სლოვაკიის კომპარტიის ყრილობა.** ჩეხო-სლოვაკიის კომპარტიის ყრილობა მოწვეულია 28 აგვისტოსათვის პრაგაში.

— **ავტონომიას მოითხოვენ.** კარპატის რუსეთის კომუნისტი დეპუტატები ჩეხო-სლოვაკიის პარლამენტში მოითხოვენ ავტონომიას კარპატის რუსეთისათვის.

— **ახალი მთავრობა ლიტვაში.** ლიტვაში შესდგა ახალი მთავრობა. პრემიერ-მინისტრი ტუმანასი, საგარეო საქმეთა მინისტრი—ჩერნეკეი.

— **მუშათა პარტიის გამარჯვება სამხრეთ-აფრიკაში.** სამხრეთ-აფრიკაში, ინგლისის კოლონიებში, არჩევნების დროს გაიმარჯვა მუშათა პარტიამ.

— **მაღაროს მუშის კანდიდატურა პრეზიდენტათ.** ამერიკის მუშათა და ფერმერთა პარტიის ყრილობამ ამერიკის პრეზიდენტის პოსტზე კანდიდატათ წამოაყენა მაღაროს მუშა დუნკან მაკდონალდი.

— **ამერიკაში გაოცდენ.** ჩინეთის განცხადებამ, რომ მთავრობა არავის ისაკენმს ნებას ჩაერიოს ჩინეთის საქმეებში, გააოცა და აღელვა ამერიკა. გაზეთები სწერენ, რომ ჩინეთისათვის ეს უჩვეულო კილო არისო.

— **სეპარატისტული მოძრაობა რურის ოლქში.** სეპარატისტული მოძრაობა რურის ოლქში კვლავ ძლიერდება. რურის ოლქის ყველა დიდ ქალაქებში მოეწყო ე. წ. რეინ-ვესტფალიის სახალხო კავშირი შეიარაღებული ორგანიზაციები.

— **ექსპერტთა გეგმის წინააღმდეგ.** „როტე ფანეს“ ცნობით, კიოლნში მოკლე ხანში გაიმართება ფრანგ და გერმანელ კომუნისტების თათბირი ექსპერტთა გეგმის წინააღმდეგ ბრძოლისათვის საერთო გეგმის გამოსამუშავებლად.

— **ამერიკის კრეის ერის დაზიანება.** ამერიკის კრეისერი „ვესტ კირჯინია“ საფრანგეთის ნაპირებთან კლდეს დაეჯახა და სერიოზულათ დაზიანდა.

— **ბოდიშს იხდიან.** ტოკიოს პოლიციის უფროსი განსაკუთრებულ მიმართვაში მსტოვრებლებისადმი დაუშვებლად თვლის გამოსვლებს ამერიკელების წინააღმდეგ, რომელსაც ადგილი ჰქონდა იაპონიის სატახტო ქალაქში.

— **მღვდელი პრემიერათ.** ალბანეთის აჯანყებულთა მეთაურების თაობირმა ალბანეთის პრემიერათ მართლმადიდებელი ეპისკოპოსი ფანიოლი აირჩია.

— **უკრაინელების პროცესი.** უკრაინლების პროცესი ვარშავაში დასრულდა. ერთ ბრალდებელს 15 წლის ციხე მიესაჯა.

— **ამერიკის ელჩის გადადგომა.** ამერიკის ელჩი სპარსეთში კორნფილდი გადადგა.

წითელ ნაპერწკლებში

რუსეთი

სიტყვამ აუარებელი ზარალი მიაყენა ნათესებს.

იაროსლავლი, 21 ივნისი. იაროსლავლის გუბერნიაში სეტყვამ გააფუჭა 5.000 დესეტინა ნათესები.

კავკასიის კუროორტებზე-აუარებელი ავადმყოფები.

პიატიგორსკი, 21 ივნისი. კერძო თორტებზე აღებულია ბარბასდენ ბალნო კომისარიატების, საბჭოთა სამაზრო ყრილობების, სათემო აღმასკომების, სასოფლო საბჭოების შესახებ, საშრეთ-აღმოსავლეთის ოლქის რაიონებათ დაყოფა, სახ. გაწათლების, მიწათმოქმედების და ფინანსთა სახ. კომისრების მოხსენებანი.

კომინტერნის მეხუთე კონგრესი

20 ივნისის დილის სხდომა

საერთაშორისო ეკონომიური მდგომარეობა

მოსკოვი. 21 ივნისი. 20 ივნისს კომინტერნის კონგრესის დილის სხდომაზე ამხ. **ვარგამ** გააკეთა მოხსენება მსოფლიო ეკონომიურ მდგომარეობის შესახებ. მომხსენებელმა აღნიშნა, რომ მესამე კონგრესმა გამოარკვია, რომ მსოფლიო მეურნეობა მოექცა პერმანენტული კრიზისის ხანაში, მაგრამ მაინც პერიოდულად აღევიან ერთმანეთს მაღალი და დაბალი კონიუნქტურები. გასულმა 3 წელმა სავსებით დაადასტურა ეს. კრიზისის დაძლევის შესახებ ზედმეტია ლაპარაკი. **მსოფლიო მრეწველობის დონემ ჯერ კიდევ ვერ მიაღწია ომამდე არსებულ სიდიდეს. დასამუშავებელი არე ნაკლებია, ვიდრე ომის წინ. ინგლისის, საფრანგეთის, გერმანიის, ჩეხო-სლოვაკიის, იტალიის და პოლონეთის უმუშევართა რიცხვი სოციალურ ცნობების თანახმად 4—5 მილიონს აღწევს.** კაპიტალის დაგროვება ხდება არა ახალ დირებულებათა შექმნით, არამედ ამ ღირებულებათა ეექსპროპრიაციით საშუალო და წვრილბურჟუაზიისა და პროლეტარიატისაგან: მეურნეობის აღორძინებას ერთ ქვეყანაში თან სდევს მისი დაცემა მეორე ქვეყანაში. მრეწველობის გაფურჩქნა შეერთებულ შტატებში 1923 წ. არის სრულიად განსაკუთრებული მოვლენა. შემჩნეულია აგრარული კრიზისი.

„მაკრატელი“ არა მარტო რუსეთში, არამედ მსოფლიო მოვლენაა. ყველა ქვეყნებში ხდება კაპიტალის კონცენტრაცია კაპიტალისტების მცირე ჯგუფების ხელში. **ახლო მომავალში მოსალოდნელია შეკვეთა საბეურნეო კრიზისი, რომელიც უკვე დაიწყო შეერთებულ შტატებში.**

სოციალ. დემოკრატების იმაზე იმედი რომ ევროპის მეურნეობა აღორძინდება ოდა სარეპარაციო საკითხის მოწესრიგების შემდეგ (დამახინჯებულია)... პროლეტარიატის ბრძოლის პირობები მახლობელ წლებში, ხელსაყრელი. რადგან ძალიან გამწვავებულია კლასობრივი წინააღმდეგობა.

20 ივნისის საღამოს სხდომა

კამათი

20 ივნისის საღამოს სხდომაზე კონგრესი იღებს მოწოდების ტექსტს მთელი მსოფლიოს პროლეტარიატისადმი ჩინეთის ხალხის ჩაგვრის წინააღმდეგ და პროტესტს ჩინეთის მუშათა მოძრაობის დევნის წინააღმდეგ. კონგრესი გადადის კამათზე. ამხ. ზინოვიევის და ვარგას მოხსენებათა გამო.

ტრენტი საფრანგეთის დელეგაციის სახელით სავსებით ეთანხმება ამხ. ზინოვიევის **ზრს. საფრანგეთის** დელეგაციის ერთიანი ფრონტის ტაქტიკა სავსებით მოწონებულია ამხ. ზინოვიევის ფორმულაში. თუ მესამე კონგრესი იბრძოდა მარცხნიდან მოსალოდნელ საშიშროების წინააღმდეგ, მეხუთე კონგრესმა გაბედულად უნდა გალაშქროს მარჯვენიდან მოსალოდნელ საფრთხის წინააღმდეგ.

გერმანელი მუშა ლაპარაკობს იმ შეცდომების შესახებ, რომელიც ჩადენილი იქნა ოქტომბრის დღეებზე. ერთიანი ფრონტის ტაქტიკა სწორია, მაგრამ საუკეთესო ტაქტიკაც კი არაფრად ვარგა, თუ იგი ოპორტიუნისტების ხელშია. გაკვეთილი ძვირად დაჯდა, მაგრამ ამას არაფრად ჩავაგდებთ, თუ მთელ ევროპაში ჩვენ გვეყოლება ბოლშევიკური პარტიები. ორატორი გერმანელ დელეგაციის სახელით გამოსთქვამს სიამოვნებას იმის გამო, რომ ფრანგებმა გადასწყვიტეს გაბედულად იბრძოლონ ექსპერტთა კომისიის დასკვნების წინააღმდეგ.

ბრაუნი ინგლისის დელეგაციის სახელით აცხადებს, რომ კონგრესმა უნდა გამოიტანოს განსაზღვრული დადგენილება ერთიანი ფრონტის ტაქტიკის შესახებ, ვინაიდან ზოგიერთები ამ ტაქტიკას იწუნებენ. ეს შეცდომებისათვის, რომელიც ჩადენილი იყო ამ ტაქტიკის მიხედვით. ორატორი აღნიშნავს, რომ შემცდარია შეხედულება ინგლისის კომპარტიაზე, ვინაიდან ინგლისის პარტიების მნიშვნელობა განისაზღვრება არა რიცხვით, არამედ პოლიტიკური ხედვითი წონით.

ამხ. ასტროვსკი ფიქრობს, რომ ინგლისის მუშათა მასების უკმაყოფილების გაძლიერების გამო, ინგლისის კომპარტიას აქვს მოქმედების ფართო ასპარეზი. კომპარტიამ უნდა განაგრძოს მუშაობა პროფკავშირებში და მუშათა პარტიაში.

კონგრესმა კონკრეტიულად უნდა გაუკეთოს ანალიზი ინგლისის პირობებს და დახმარება გაუწიოს ინგლისელ ამხანაგებს მათ ბრძოლაში.

ინდოეთის წარმომადგენელი **რაი** ფიქრობს, რომ კომინტერნის მთავარ ამოცანას შეადგენს ამ-ეამად ინგლისში ძლიერი კომპარტიის შექმნა. ამ კომპარტიის გავლენა უნდა გავრცელდეს მთელ ბრიტანეთის იმპერიაზე. მთავარი ამოცანაა—ერთიანი ფრონტის შექმნა დამონებულ კოლონიალურ ხალხებთან, ბრძოლა იმპერიალისტურ იდეოლოგიის წინააღმდეგ და ინგლისის მუშების ჩამოშორება ბურჟუაზიულ დემოკრატიისაგან.

მედიცინის მუშაკთა დემონსტრაცია

მოსკოვი 21 ივნისი. 19 ივნის, წმიდელ მოედანზე გაიმართა საექმეთ დარგის მუშაკთა კონფერენციის მონაწილეთა დემონსტრაცია ფიზიკურ კულტურულ პიონერებთან ერთად. **დელეგატები მიესალმენ კომინტერნის 5 კონგრესს.**

მაკმანუსმა, რომელიც გამოვიდა კომინტერნის აღმასკომის და ინგლისის კომპარტიის სახელით, აღნიშნა, რომ **დასავლეთის პროლეტარები სიამოვნებით აღევნებენ თვალყურს რუსეთის პროლეტარიატის შემოქმედებით მუშაობას, რომელშიაც უდიდესი დავალი მიუძღვის საექიმო დარგის მუშაკებს.** რუსეთის რევოლიუციის ერთ უდიდეს მიღწევათ ითვლება შრომის და მეცნიერების კავშირის განხორციელება. დასავლეთ ევროპის პროლეტარიატის ოცნებაა გახდეს რუსეთის პროლეტარიატად არა მარტო აზროვნებით, არამედ მის შრომასთან გაერთიანებით. ყველაზე მნიშვნელოვანია ის, რომ დასავლეთის პროლეტარიატმა შეითვისა რუსეთის რევოლიუციის ეგზოცდილებიდან, რომ საჭიროა მტკიცე მასიურ კომპარტიების ორგანიზაცია, რომელიც სრულ გამარჯვებამდე მიიყვანს პროლეტარიატს.

მაკმანუსის სიტყვები იფარება ძლიერი ტაშით და „ინტერნაციონალით“. დემონსტრაციას ესალმებიან საფრანგეთის, გერმანიის და იტალიის კომპარტიების წარმომადგენლები.

ამიერ-კავკასიის ფედერაციაში

აზერბაიჯანი

ორი მილიონი მგზავრი თვეში.

ბაქო. 21 ივნისი. ამ ჟამათ ბაქოს ტრამვაის გადაეყავს თვეში 2 მილ. მგზავრი. ბაქოს საბჭომ წინადადება მისცა ტრამვაის გამგეობას შეიმუშავოს ტრამვაის ქსელის შემდეგი გაფართოვების გეგმა, თავიდანვე დამტკიცებულ პროგრამის ზევით. ბაქოს ტრამვაის, გადაყვანილ მგზავრთა რაოდენობის მხრივ, მესამე ადგილი უჭირავს საბჭოთა კავშირში, მოსკოვისა და ლენინგრადის შემდეგ.

ქიმიური საზოგადოება.

ბაქო. 21 ივნისი. 17 ივნისს ბაქოში შესდგა ქიმიური თავდაცვის მეგობართა საზოგადოების დამფუძნებელი კრება: არჩეული იქნა პრეზიდიუმი.

ბიბი-ეიბათის რაიონის უჯრედი № 26 მილიანათ (60 კაცი) ჩაეწერა ქიმიური თავდაცვის საზოგადოებაში და მოუწოდა სხვა უჯრედებსაც მიბაძონ მის მაგალითს.

საფეიქრო ფაბრიკა.

ბაქო. 21 ივნისი. ლენინის სახელობის ფაბრიკაში გაძლიერდა ქსოვილების დამუშავება. ამ ჟამათ მუშაობს 870 დაზგა. დამუშავებულია 600,870 არშინი ქსოვილი. ახლო მომავალში განზრახულია ამუშავებული იქნეს კიდევ 550 დაზგა.

რა ვიკითხოთ

მთელი რიგი ამხანაგებისა, რომლებმაც **დაამთავრეს „ლენინის წრეებში“** პოლიტ-ცოდნის და რაიონულ პარტიულ სკოლებში მეცადინეობა, მოგვმართავენ თხოვით—ვურჩიოთ, თუ რა წიგნები უნდა იკითხონ მათ ზაფხულის განმავლობაში. ამ თხოვნის ასრულება საერთოდ მეტად ძნელ საქმეთ მიგვაჩნია, ვინაიდან ჩვენ არ ვიცით, თუ პირადათ ვინ რამდენათ არის დახეგილი წაკითხვასა და გაგებაში. ამიტომ ვამბობდით, რომ ჩვენ მიერ ამჟამათ მოცემული პროგრამა დაკმაყოფილებს მხოლოდ ნაწილს ჩვენი ამხანაგებისა. ჩვენ ამ პროგრამით გვსურს ჩამორჩენილი ამხანაგები მოვწიოთ დაწინაურებულებს, გაუადვილოთ მათ მომავალ შემოდგომაზე მეცადინეობა და მით ერთი სისტემით და ნაყოფიერად ვაწარმოვოთ საშემოდგომო მუშაობა.

აქვე მოგვყავს სია იმ წიგნებისა, სხვა საკითხების შესახებ ამხანაგებმა თავის მომზადების მიხედვით ზაფხულში *)

კაპიტალიზმის ეკონომიური სტრუქტურის და თეორიის ისტორია

1. კოვალენკოს პოლიტიკური ანბანი (თავი 1—3). დიკშტეინი—ლუმპპურის ამბავი.

2. ბუხარინი—კომუნიზმის ანბანი 1,2 და 4 თავი. ვოლფსონი—ნარკვევი საზოგადოებრივი მეცნიერებიდან (24—56 თავი). წულუკიძე—ნაწყვეტები პოლიტიკური ეკონომიიდან. კ. მარქსი—ეკონომიური მოძღვრება, თარგმანი ფ. მახარაძისა. ხუნდაძე—თანამედროვე იმპერიალიზმის პრობლემები.

3. ბოგდანოვი—მოკლე კურსი პოლიტიკური ეკონომიისა. შრომა და კაპიტალი. კ. მარქსი და ფ. ენგელსი—მანიფესტი კომუნისტური პარტიისა. ვ. ი. ლენინი—იმპერიალიზმი, როგორც კაპიტალიზმის ახალი ეტაპი. ფ. ენგელსი—კომუნიზმის პრინციპები.

კლასთა ბრძოლა და ოქტომბრის რევოლიუციანი

1. კოვალენკოს პოლიტიკური აწბანიდან 2, 3, 4 და 5 თავი. პავლოვი—მუშათა კლასის წარმოშობა და მისი პირველი ნაბიჯები. ტროცკი—ოქტომბრის რევოლიუციანი. შაფირი (რუსულათ)—მოქალაქეობრივი ომი რუსეთში.

2. ტიუმენევი—შრომის ისტორია. ტროცკი—ოქტომბრის რევოლიუციანი. ს. კ. ბ. ე. კ. კრებული—ოქტომბრის რევოლიუციანი და საქართველო. რ. ლიუქსემბურგი—რეფორმა და რევოლიუციანი. ე. კ. კრებული—ოქტომბრის გზით. ეიდუსი—ნარკვევი მუშათა მოძრაობიდან აღმოსავლეთის ქვეყნებში.

3. სტეკლოვი—მუშათა მოძრაობის ისტორია. ტროცკი — ოქტომბრის რევოლიუციანი. ბუხარინი (რუსულათ)—კლასიური ბრძოლა და რევოლიუციანი რუსეთში. კ. მარქსი—კლასთა ბრძოლა საფრანგეთში. ბუხარინი (რუსულზე)—იმპერიალიზმის დიქტატურიდან პროლეტარიატის დიქტატურისაკენ. რადეკი—ოქტომბრის რევოლიუციანი და მისი როლი მსოფლიო რევოლიუციისა.

საბჭოთა ხელისუფლება და კონსტიტუციანი

1. კომუნიზმის ანბანი ბუხარინისა (6 თავი), კონსტიტუციანი საქართველოს სოც. საბჭოთა რესპუბლიკისა, კონსტიტუციანი ა—კ. სოც. ფედერაციისა. რუსეთის რესპუბლიკისა.

2. ნარკვევი ვოლფსონისა (103 და 104 თავი), კრილენკო—სოციალისტური საბჭოთა რესპუბლიკების კავშირი.

3. სახელმწიფო და რევოლიუციანი—ვ. ი. ლენინისა, პროლეტარული რევოლიუციანი და რენეგატი კაუცკი—ვ. ი. ლენინისა.

საბჭოთა ხელისუფლების ეკონომიური მდგომარეობა

1. კოვალენკოს პოლიტიკური ანბანი (13 თავი), ფლეროვსკი—ახალი ეკონომიური პოლიტიკა.

2. ნარკვევი ვოლფსონისა (105 პარაგრაფი), რიკოვი—ახალი ეკონომიური პოლიტიკა, რეზოლიუციები საქ. კომპარტიის მე-13 ყრილობისა.

3 საქ. კომპარტიის მორიგი ამოცანები კამენევისა, ახალი ეკონომიური პოლიტიკა (სასურსათო გადასახადი) ვ. ი. ლენინისა, რეზოლიუციები რუს. კომპარტიის მე 13 ყრილობისა, კამენევი—ფინანსიური რეფორმა.

წითელი არმია

1 კოვალენკოს პოლიტიკური ანბანიდან სათანადო ადგილი წითელ არმიაზე. თენგიზ ყლენტი—ტერიტორიალური არმია.

2 ბუხარინი—ანბანი კომუნიზმის მე 8 თავი. თენგიზ ყლენტი—ტერიტორიალური არმია.

3 ბუხარინი—ანბანი კომუნიზმისა მე 8 თავი. თ. ყლენტი—ტერიტორიალური არმია. ანტონოვ-ოვსიანიკოვი—ისტორია წითელი არმიის შექმნის შესახებ (კრებული რ. კ. პ. ც. კ. თავი ოქტომბრის რევოლიუციის შესახებ).

პროლეტარიატის დიქტატურა და გლეხობა

1. კამენევი—მოხსენება გლეხებზე. ორაგველიძე „მაკრატლის“ შესახებ.

2. ვ. ი. ლენინი—გლეხების შესახებ. მისიანი—სასურსათო გადასახადი. მთლიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადი—დეკრეტი ა. | კ. სოც. საბჭ ფედ. რესპ. სახ. კომ. (არის ცალკე გამოცემა).

3. შესაფერი თავი ერფურტის პროგრამიდან. მიწის კანონი—ფ. მახარაძეს. მოხსენება—ამხ. კალინინისა მე-13 ყრილობაზე. კარპინსკი.—შეფობა სოფლად.

*) ყველა საკითხებზე 1-ლ თავში ნაჩვენებია თუ რა ლიტერატურა უნდა წაიკითხოს მოლიტსკოლის მსმენელმა, შემდეგ მე-2 რაიმარტკომის და საბჭოთა პარტსკოლის მსმენელმა, და ბოლოს მე-3 მარქსისტული წრის მსმენელმა.

გვალვა და ნათესების მდგომარეობა ვაჭრობაში

პრაქტიკული ზომები

გვალვა

ამ დღეებში ა. კ. ცაკის თავმჯდომარე ამხ. აღიმალი-ოღლთან ერთად დავათვალიერეთ შემდეგი ადგილები: ახალციხე, ახალქალაქი, გორი და სამხრეთ-ოსეთი.

აღნიშნული ადგილებში 75 პროცენტი ნათესისა დამწვარია გვალვის გამო.

თქვენ ნახავთ ასეთ სურათს: ჰექრით დათესილი მიდრი ზომით 1000 დესეტინა, მიწა ერთ და იმავე ხარისხის. მხოლო ამ ზომიდან ირწყვის 400 დესეტინა, ურწყავია კი 600 დეს. პირველზე ჰექრის სიმაღლე ადის 1 ნახ. არშინზე, თითქმის ყველა თავ-თავი სავსეა მარცვლებით და წარმოადგენს საუკეთესო სანახაობას, მეორეზე კი სადაცურწყავია სურათი გულსაკლავია. გლეხს მოუხნავს მოუფარცხავს, დაუთესია. ხოლო ასეთ ნაწრომზე დღეს საქონელი დათარეშობს, ჰექრის სიმაღლე სამი ვერშოკს არ გაცილებია. გულ დათუთქული გლეხობა გზადაგზა შეგვჩივოდა მათ აუტანელ ეშმდგომარეობაზე, გვთხოვდეს: ტეხნიკურ დახმარებას სარწყავი არხების გასაყვანად. გლეხები ამბობენ „ჩვენი წინაპრები უგნურები იყვნენ, წვიმის მოსელას ღმერთს ავალებდნენ, სარწყავ არხებზე არავინ ფიქრობდა და მიტომაც ასე დავრჩით. ეხლა კი ყველამ ვიცით, რომ „ღმერთს“ არაფერი შეძლებია თუ ჩვენ არ შევქნით ისეთი პირობები, რომ გვალვის საშიშროება თავიდან ავიცილოთ. ჩვენ ვიმუშაებთ მხოლოდ მთავრობამ ტეხნიკოსებით და იარაღებით უნდა გავვიწიოს დახმარებაო“.

ამას გაიძახიან ყველგან გვალვებისაგან დაჩაგრული გლეხობა.

რასაკვირველია, ამ წლის შემოსავალს არაფერს შველის აწ გაყვანილი არხი ეს გლეხობამაც კარგად იცის. ის ფიქრობს მომავალზე.

გვალვა არის დაბალ ეკე ადგილებში. მაღლობებზე წვიმა მოდის ხშირად აქ გვალვას არაფერი წაუხდენია. მაგრამ არის მეორე უბედურობა ესაა სეტყვა.

ჩვენ დავათვალიერეთ სამი სოფელი აწყურის რაიონში (ახალციხის მაზრა). სამ ოთხ სოფელში 80 პროცენტი მიწასთანაა გასწორებული როგორც ხორბლეულობა. ისე ხეხილი. იგივეა ახალქალაქში. გლეხებს, რომ ნამდვილათ დაეეჯერებიეთ, სამსე ეედრები მოგვიტანეს სეტყვით თავთავი დაწყვეტილი ქერის და ჰურის კონები. აქაც დახმარებას მოითხოვენ გლეხები.

ამ დარგში დახმარება რთული საქმეა თუ გვალვის წინააღმდეგ, სარწყავი არხებით შეიძლება ბრძოლა, სეტყვის წინააღმდეგ სარწყავით, ხომ ვერაფერს გაეხდებით. აქ საჭიროა კოოპერატიულად შეკავშირება გლეხების, რომ თითო სოფლებს გაეჩნდეს ის საბრძოლველი იარაღი რომელიც არის შემოღებული ევროპის მეგვენახეების მიერ.

გლეხობა აქაც უკან არ დაიხევს, მხოლო საჭიროა ინიციატივა.

კონკრეტიულად მისაღებია ასეთი ზომები: 1) აღწერილ იქნას სეტყვისაგან და გვალვისაგან დაზარალებული რაიონები დაწვრილებით და განთავისუფლებული სასოფლო-სამეურნეო გადასახადისაგან მიმდინარე 24—25 წ.წ. 2) შემდგარ იქნას ამხანაგობები და თითო სოფელს უნდა მოეპოვებოდეს სეტყვასთან საბრძოლველი იარაღები. 3) უნდა გაიგზავნოს ტეხნიკოსები საჭირო იარაღებით სარწყავი არხების გასაყვან მუშობის საწარმოებლად, და 4) საორგანიზაციო მუშაობა გლეხებში ამ დარგში და კამპანიის ჩატარება უნდა დაეკისროს მაზრის პარტკომის ხელმძღვანელობით ადგილობრივ გლეხკომებს.

უარესი სურათს წარმოადგენს გვალვის გამო დასავლეთ საქართველოს 18 და 19 ამთვეს დავათვალიერე ქუთაისის მაზრა, ნათესი გადამწვარია. ხოლო ყურძნის მოსავალს კარგი პირი უჩანს. სიმინდი და ჰური ერთიანად დამწვარია. ორი თვე შესრულდა წვეთი წვიმა არ მოსულა.

ეჭვდა ცალია, რომ დასავლეთ საქართველოში ... ეარ ... ...

ს. ა. კ. კ. ცეკას დადგენილებით, 24 ივნისს მოწვეულია საკ. ახ.

კომკავშირის მეშვიდე ყრილობა

დღის წესრიგში ხდება შემდეგი საკითხები.

1. სოც. საბჭოთა რესპუბლიკების საშინაო და საგარეო მდგომარეობა.
2. ცეკას ანგარიში.
3. ს. ა. კ. კ. მორიგი ამოცანები.

ა) საორგანიზაციო სექცია შემდეგი დღის წესრიგით:
1) კავშირის ზრდის მოწესრიგება.
2) აპარატის შეგუება კავშირის ახალ ამოცანებთან.
3) ქალთა შორის მუშაობის შესახებ.
4) წესდების საკითხები.
5) აღრიცხვა განაწილების საკითხი.

ბ) საგიტ. საპროპ. სექცია.
1) ბეჭდვის შესახებ.
2) პოლიტგანათლების სისტემის გატარების შედეგები.
3) მოსწავლეთა შორის მუშაობის შესახებ.
4) სააგიტ. საპროპ. მუშაობა სოფლად.

4. გლუხურ ახალგაზრდობის სასწავლებლების შესახებ.
5. ჯარში კომკავშირის მუშაობის შესახებ.
6. კავშირის და ბავშვთა კომ. ჯგუფების სახელწოდების შეცვლის შესახებ.
7. ფიზკულტურის შესახებ.
8. ცნობა საკ. კომუნისტური აღზრდის ცენტრ. სახლის შესახებ.
9. არჩევნები.
10. სხვადასხვა.

ამას გარდა იმუშავებენ კომისიები:
1) სოფლად მუშაობის შესახებ.
2) ეკონომიური მუშაობა მოჯამაგირეთა და პროფგანათლების დარგში.
3) ბავშვთა მოძრაობის შესახებ.

საკ. ახკომკავშირის ცეკას მდივანი: დემდარიანი.

ორშაბათს, 23 ივნისს, საღამოს 6 საათზე ზუბალაშვილის სახელობის სახალხო სახლში

დანიშნულია თბილისის საბჭოს სხდომა

დღის წესრიგი:

1) ზაჰესკომის მოხსენება.
2) სექციების მუშაობის შესახებ.
3) მიმდინარე კითხვები

დასწრება ყველა წევრებისათვის სავალდებულოა.

ნ. 1244 2—2 **პრეზიდიუმი.**

კოოპერაცია

თბილისის მუშკოოპი შარშან და წრეულს

მიმდინარე და შარშანდელი წლის ერთი და იმავე პერიოდის შედარება გვიჩვენებს, თუ რამდენად გადიდებულა თბილისის ერთიანი მუშათა კოოპერატივის ბრუნვა გასულ წელთან შედარებით.

მაგალითად 1923 წ. იანვარ-აპრილის ბრუნვა მუშკოოპის მაღაზიებიდან უდრიდა 289,188 მანეთს და 80 კაპ. წრეულს კი ბრუნვა უდრის—1,155,102 მანეთს და 91 კაპ., ე. ი. წლევანდელ ბრუნვა გასული წლისას ოთხჯერ სჭარბობს.

ბრუნვა საქონლის ცალკე ჯგუფების მიხედვით.

ბრუნვა საქონლის ცალკე ჯგუფების მიხედვით შემდეგნაირად ვითარდებოდა:

	1923 წ.	1924 წ.
საბაყ. საქონ.	134.810 მ.	429.724 მ.
პური . . .	31.038 „	219.617 „
თევზეული .	29.245 „	40.029 „
გასტრ. საქონ.	28.231 „	75.140 „
რძე . . .	16.858 „	24.083 „
ხორცი . .	—	29.290 „
მანუფაქტურა	49.837 „	62.448 „
მუშებზე ნისიათ	—	274.172 „
გაცემ. საქონელი		

ამ ცნობებიდან სჩანს, რომ პურით ვაჭრობა 7-ჯერ გადიდებულა, საბაყალო საქონლით ვაჭრობა—3-ჯერ, გასტრონომიით — 3-ჯერ. რძით—1,5-ჯერ, თევზეულობით 1,3—ჯერ. მანუფაქტურით ვაჭრობა საქონლის ნისიით გაცემასთან ერთად ოთხმის 8-ჯერ გადიდდა.

ფრაზატება მეტად საგრძნობია, რაც აიხსნება იმ გარემოებით, რომ კოოპერატივს მუშაობა უწარმოებია მუშა-მოხმარებლის საჭიროების დასაკმაყოფილებლად და საქონელიც ამ თვალსაზრისით შეურჩევია. ბაქოს მუშკოოპთან შედარებით, თბილისის მუშკოოპის განვითარების ტემპი ნელია. ეს აიხსნება იმ გარემოებით, რომ მუშკოოპის გაშეობა მეტის-მეტი სიფრთხილით მოქმედობს და თავის ოპერაციების გაფართოებას იწყებს მხოლოდ მაშინ, როცა ბაზრის მდგომარეობა მტკიცეთ და სავსებით გამორკვეულია. ასეთი პოლიტიკის შედეგი კი ის არის, რომ არც ერთს ჩვენს მიერ გამოვლილ სამეურნეო კრიზისს მუშკოოპისთვის ზიანი არ მოუტანია და სრულიადაც არ შეურყევია მისი ფინანსიური მდგომარეობა.

ამ ჟამად სწარმოებს მუშაობის ახალი ფორმების გამოშუშავება.

ქართული მუშ-ფაკი

როგორც თვით სახელწოდება გვეუბნება, „მუშათა ფაკულტეტი“ არის მუშათა და გლეხთა უნივერსიტეტი, სადაც არსებობს ერთი მოსამზადებელი განყოფილება და 4 მაღალი საფეხურის ჯგუფი; საჭიროა სულ 5 წლის, მეცადინეობა რომ უსწავლელმა მუშამ და გლეხმა გაიაროს საშუალო სასწავლებლების პროგრამა. მუშათა ფაკულტეტი არის პირმშო შვილი საბჭოთა ხელისუფლების და სწორედ ეს არის მიზეზი, რომ თავის თავზე მეტათ უყვარს მშრომელ ხალხს ეს სასწავლებელი.

ქართული მუშ-ფაკი დაარსდა 1922 წ. ოქტომბერში და ამავე წელში მიღებული იქნა 306 მსმენელი, ამათგან 37 ქალია. კომპარტიის წევრი 65 კაცი, კომკავშირის 41, მეგარცხენე ფედერალისტი 1 და დანარჩენი 199 უპარტიო. ასეთი იყო პირველ წელში ჩვენი მსმენელთა შემადგენლობა, სპარბობენ უპარტიოთა და არაპროლეტარული ელემენტები. 1923 წლიდან მდგომარეობა შეიცვალა, მიღებული იქმნა 220 ახალი მსმენელი, რომელთა მეტი ნაწილი სამრეწველო დარგის მუშებია, მათში 18 ქალია. მსმენელთა საერთო რიცხვი უდრის 526, რომელთა შორის 108 კომპარტიის წევრია, 130 კომკავშირის წევრი, დანარჩენი კი უპარტიო. დიდი წარმატებით მიმდინარეობს მსმენელთა მეცადინეობა, ლექტორები ენერგიულათ მუშაობენ. მსმენელების მიერ არჩეულია სტუდენტთა კომიტეტი, რომლის მოვალეობაა კულტურული წრეების ხელმძღვანელობა; გაჭირვებულ მსმენელთა დახმარება, საცხოვრებელი ბინების მეთვალყურეობა და მრავალი სხვა. სტუდკომი პირნათლად ასრულებდა თავის მოვალეობას და სისტემატიურათ აძლევდა დაწერილებით ანგარიშს თავის მუშაობის შესახებ, როგორც მსმენელთა საერთო კრებას, ისე კომუჯრედის და კომკავშირის წევრთა გაერთიანებულ კრებებს. ამ წელში დაასრულა კურსი 36 მუშ-ფაკელმა, რომლებიც ახალ ნაკადულივით შეემატება სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტობას და გაძლიერებს იქ ჩვენს იდეოლოგიურ გავლენას.

გ. ლაფანაშვილი.

შრომის მეცნიერული ორგანიზაცია ამ. კავ. რკ. გზებზე

ინჟენერ-ტეხნიკოსთა კავშირში შესდგა ხსენებულ კავშირის კულტ.-განმანათლ. სექც. გაფართოებული პლენარული სხდომა, რომელზედაც განხილული იქნა საკითხი ამ.-კავ. რკ. გზებზე **შრომის მეცნიერული ორგანიზაციის** ცენტრალურ ბიუროს დაარსების შესახებ. თათბირის უმრავლესობა იმ აზრს იზიარებდა, რომ „შმო“-მ (შრომის მეცნ. ორგ.) ჩვენს პირობებში უნდა დაისახოს შედარებით მცირე ამოცანა: საწარმოო ოპერაციების წინასწარი მოწესრიგება. ამჟამთა უკვე არსებობს „შმო“-ს უჯრედები მთავარ სახელოსნოებში და გზათა ექსპლოატაციის ნაწილში. ამ უჯრედების ხელმძღვანელთა მოხსენებებიდან სჩანს, რომ უჯრედებს ამჟამთაც დიდი პრაქტიკული მნიშვნელობა აქვთ: სხვადასხვა სახის სამუშაო გამართულია, მუშები თანდათან ეჩვეიან მასალისა და სამუშაო დროის უფრო სერიოზულ და ფრთხილ გამოყენებას და სხვა. ზოგიერთი საწარმოო ოპერაციები მოითხოვენ გეგმაშეწონილებას და სასტიკ სისტემატიზაციას, რა მიზნისაც უნდა ემსახუროს „შმო“-ს ცენტრ. ბიურო. ასეთი ბიურო უკვე არსდება. ბიუროს წევრები, თანახმად გზათა სახ. კომისარიატის ბრძანებისა, განთავისუფლებულ იქნებიან სხვა მოვალეობისაგან. ბიურო ურთიერთ დაკავშირებს და კონტროლს გაუწევს ყველა არსებულ უჯრედებს. ბიუროს შემადგენლობის ჩამოყალიბების შემდეგ მისი წესდება და შემადგენლობა გაეგზავნება დასამტკიცებლათ რკ. გზათა გამგეობას.

საჰაერო ფლოტის მეგობართა საზოგადოებაში

საჰაერო ფლოტის მეგობართა საზოგადოების ა|კ. ორგანიზაციამ ნორმალური და ორგანიზაციული მუშაობა დაიწყო 1923 წლის ოქტომბრიდან. განსაკუთრებით ნაყოფიერი აღმოჩნდა საქართველოს საჰაერო ფლოტის მეგობართა საზოგადოების მუშაობა.

ს. ფ. მ. ს. საქართველოში.

სულ საზოგადოების მთელ არსებობაში საზოგადოების სალაროში შემოვიდა 17.490 მანეთი. ამ თანხიდან მოსკოვში გაიგზავნა 15.470 მანეთი თვითმფრინავ „თბილისელი მუშის“ შესაძენათ. გარდა ამისა თბილისის გარნიზონმა კ. წ. დ. არმიის ნაწილებს შორის შეკრიბა 5.100 მანეთი

ს. ფ. მ. საზ. ა|კ. რესპუბლიკებში

აზერბაიჯანში ს. ფ. მ. საზოგადოებას ჰყავს 5,300 წევრი. ამ რიცხვში შედის მაზრაში მყოფი წევრნიც. საზოგადოებას გამოშეებული აქვს ავიაფრენების გეგმა. აზერბაიჯანის საზოგადოებას აქვს ერთი ჰაეროპლანი „იუნკერსი“, რომელიც შედის ა.-კ. სამოქალაქო ავიაციის შემადგენლობაში.

სომხეთში საჰაერო ფლოტის კვირეულს მოწყობით შეგროვდა ათი ათასი მანეთი, რომელიც გადადებულია თვითმფრინავ „ხორურ დაინ აიისტანის“ შესაძენად. საზოგადოებას ა.-წ. იანვარში ჰყავდა 1.471 წევრი და ჰქონდა 7 სამაზრო განყოფილება.

ნახჩევანის მხარეში მუშაობა დაიწყო მიმდინარე წლის თებერვალში. საზოგადოებას 1 მაისისათვის ჰყავდა 1,500 წევრი.

ა.-კ. ს. ფ. მ. ს. შემოსავალ-გასავალი.

საჰაერო ფლოტის მეგობართა საზოგადოების ამიერ-კ. ორგანიზაციას 1923 წლის 20 ოქტომბრიდან ა. წ. 20 მაისამდე შემოსავალი ჰქონდა 27.060 მანეთი და 24 კ., ხოლო გასავალი ამავე პერიოდში 5,226 მან. 96 კაპ.

რკინის გზებზე

ა|კ. რკ. გზის საგანგებულო კომისიის მუშაობა საქართველოს ხაზზე

სად. შორეული.

რკ. გზელთა სასწავლებლისათვის. კომისიამ დაადგინა შორეულის რკ. გზის სასწავლებლის კაპიტალურ შეკეთებისათვის გადაიდოს 600 მან. და წინადადება მიეცეს უბნის უფროსს, რომ მუშობა დამთავრდეს არა უგვიანეს 1-ლ ოქტომბრისა.

დეპოს გაფართოება. კომისიამ დაადგინა გაფართოებულ იქნეს სადურგლო და სამჭედლო სახელოსნოები, რისთვისაც გადაიდო 1950 მან.

სადგ. ფოთი.

დეპოს და სახელოსნოს ელექტრონით განათების მიზნით, კომისიამ ნება დართო ააგოს შენობა ელექტრომამძრავის დასადგმელათ, რისთვისაც საკაშირო სამსახურს წინადადება ეძლევა მოიხმაროს ამ მიზნისათვის უკვე გაღებული თანხა. სამუშაო ცნობილია სასწრაფოდ და უნდა დათავებული იქნეს პირველ ოქტომბრისათვის.

ჭიათურის ხაზზე.

ჭიათურის ხაზის აღდგენის მიზნით სხვადასხვა სასწრაფო სამუშაოთა დასამთავრებლად კომისიამ მიიღო 20,465 მანეთი.

დამატებითი ჩიხების გაყვანა. შაგი ქვის უფრო სწრაფ დატვირთვისათვის წინადადება მიეცა გზის უფროსს გაიყვანოს დამატებითი ჩიხები. მუშაობა უნდა დამთავრდეს არა უგვიანეს 1-ლ ოქტომბრისა.

ბაკურიანის შტო.

საბარგო საწყობი. სადგ. წაღვერში კომისიის დადგენილებით, აგებული უნდა იქნეს ახალი საბარგო საწყობი, რისთვისაც გადაიდო 450 მან.

რკ. გზ. სანატორიის კაპიტალური შეკეთება. კომისიამ დაადგინა შეკეთებულ იქნას ცემის სანატორია, რისთვისაც გადადო 900 მან.

საბარგო საწყობის გაფართოება მიზნით სადგ. ბაკურიანში კომისიამ გაიღო 450 მ. და წინადადება მისცა უბნის უფროსს, რომ მუშობა დასრულოს არა უგვიანეს 15 ივლისისა.

ბაკურიანის ხაზის და სადგურების კაპიტალურ შესაკეთებლად კომისიამ გაიღო 5,150 მან.

კომისიის დადგენილებით საჭიროა სასწრაფოდ აიგოს ფარდული სადგ. ბორჯომის დეპოში ვაგონების შესაკეთებლად, რისთვისაც გადაიდო 1600 მანეთი.

საბჭოთა სასამართლო

აღმ. საქ. ოლქის სასამართლოს სესია ქახეთში

გაუპატიურება

ჟამათ თელავში იმყოფება აღმ. საქ. ოლქის სასამართლოს სესია.

მოგვყავს სესიის მიერ გარჩეულ რამოდენიმე საქმის შინაარსი.

სასამართლომ შემდეგი შემადგენლობით: თავმჯდომარე დ. აფციაური, სახალხო მსაჯულნი ქოშაძე და მარკოზიშვილი, პროკურორის თანაშემწე დიდებულიძე და მდივანი შანშიაშვილი,—სხვა საქმეთა შორის მოისმინა სოფ. კისისხევში მცხოვრებ ლევან ლაფაურის საქმე, რომელსაც ბრალათ ედებოდა ს. ს. კ-ის 171 მუხლში გათვალისწინებული ბოროტმოქმედება. ხსენებული ლაფაური შეიარაღებული და მთვრალი თავს დაესხა ამავე სოფელში მცხოვრებ 13 წლის ლტოლვილ სომხის ქალს ბეზარ გრიგორიანს, გაიყვანა იგი ღამით სოფლის გარეთ და გააუპატიურა. სასამართლომ ზემოაღნიშნულ მუხლის ძალით მიუსაჯა გარყვნილ მოძალადეს თავისუფლების აღკვეთა სასტიკი იზოლიაციით 5 წლის ვადით.

მკვლელობა

წარსული წლის აპრილში სოფ. შილდაში ჩხუბი მოუვდა ორ ადგილობრივ მცხოვრებელს,—ანდრია და ვანო მირიანაშვილებს. ჩხუბში გამზავებლათ ჩაერია გიორგი მირიანაშვილი. ამავე დროს საბა მირიანაშვილმა აღბათ „თავისუფალ მეტოქეობის“ უზრუნველყოფის მიზნით კეტი დაჭკრა თავში გამზავებელს. უკანასკნელი გონდაკარგული დაეცა, მაგრამ მალე ფეხზე წამოდგა და ხანჯლით ჩაჰკლა მოულოდნელი თავდამსხმელი. (ს. ს. კ-ის 148 მ.) სასამართლომ იმავე შემადგენლობით მკვლელს მიუსაჯა თავისუფლების აღკვეთა 3 წლით; მაგრამ გაითვალისწინა რა მეზავე აღელვების მომენტი, რომელშიც ჩადენილი იყო მკვლელობა და, აგრეთვე, ის გარემოება, რომ ბრალდებულს ბოროტმოქმედება ჩაედინა პირველათ, თავისუფლების აღკვეთა დაუნიშნა პირობითად.

სიხსლის აღება

წარსული წლის ენკენისთვეში სოფ. თოხულეჩაში გიორგი წიკლაურმა მოჭაკლა თავისი მეზობელი თომა არაბული. მკვლელობა ჩადენილი იყო სიმთვრალეში, მაგრამ სასამართლოს ძიებისას გამოირკვა, რომ მკვლელობა წინასწარ განზრახული ყოფილა. გიორგი შურისძიება არაბულის მიერ ბრალდებულის ერთ-ერთ ნათესავის მოკვლისათვის. სასამართლომ მიუსაჯა ბრალდებულს თავისუფლების აღკვეთა 3 წლით, რაიც შემდეგ შეცვლილ იქნა პირობითად, რადგან ბოროტმოქმედება ჩადენილი იყო სიმთვრალეში, და ბოროტმომქმედი არ წარმოადგენდა საზოგადოებრივ მნიშვნელობის საშიშროებას.

კიდევ გაუპატიურება

სოფ. თოლენჯაში (თიანეთის მაზრა) დროებით ცხოვრობდა ოზურგეთის მაზრიდან ჩამოსული ვინმე მიხეილ გრეკოვი. წარსული წლის 19 მაისს ღამით გრეკოვი გამოცსადდა სოფელ ცალუღელაში მცხოვრებ ჰელო მედელიურთან რევოლვერით და ვიღაც წარჩინებული პირის მითვისებულ „ტიტულით“ შეიარაღებული და განუცხადა ქალს, რომ მას დაავალებული აქვს დაჭკითხოს ქალი ერთ ფრიად სერიოზულ საქმეზე. ჰელო, როლის ქმარი ამ დროს შინ არ იყო, იძულებული იყო შეეშვა ოთახში „წარჩინებული“ გაიძვერა. „დაკითხვა“ დამთავრდა ქალის რამოდენიმეჯერ გაუპატიურებით (ს. ს. კ. 173 მ. 1 ნაწ.) რისთვისაც გრეკოვმა „ჯილდოთ“ მიიღო თავისუფლების აღკვეთა სასტიკი იზოლიაციით 3 წლის ვადით.

მეცნიერება-ტეხნიკა

რადიო-ტეხნიკის განვითარების პერსპექტივები.

რადიოს როლი მომავლის საქმეში.

ამერიკაში ამჟამად ცდილობენ გამოიყენონ რადიო მატარებლების, ტრამვაისა და აგრეთვე ჰაეროპლანების ასამოძრავებლათ. ჩქარა დადგება დრო, რომ რადიო-ტელეფონის საგზურებიდან გაგზავნილი რადიო-ტალღები ავზნირისა და ნაბეჭრის მაგიერობას გასწევენ. ამ აზრს იცავდა პროფესორი. ჯიუგა ტელეგრაფი თავის ლექციაში, რომელიც მან წაიკითხა ამერიკის ელექტრო-ტეხნიკური საზოგადოების სხდომაზე. ამ მიზნით უკვე დამზადებულია შესაფერი აპარატები, რომლებსაც გადაჭიმებისება ესაჭიროებათ. მაშინ ელექტრონის ტალღებს ჰაერში გაელის დროს შეიძლება მიეცეს სასწრაფე 185 ათასი მილისა საათში და მოხერხდება ამ ენერგიის მოწოდება მანქანებისათვის. დიდი ჰაეროპლანები, რომლებიც ახლა იძულებული არიან წაიღონ ზედმეტი ბარგი სათბობი მასალის სახით, მაშინ უფრო მეტ მგზავრებს წაიყვანენ, რადგან მათ მანქანას რამოდენიმე ასეული და ათასი ვერსის მანძილზე ამაშუშავებს რადიო-სადგური; ბინებს გაათბობენ რადიო-სადგურებიდან, ავტომობილებს აღარ დასჭირდებათ ბენზინი.

ამერიკაში დღის წესრიგშია აგრეთვე დასმული საკითხი რადიო-ენერგიის სოფლის მეურნეობაში გამოყენების შესახებ.

რადიო და გაზეთის საქმე.

გაზეთის საქმეში რადიო-ტეხნიკა განსაკუთრებულ გადატრიალებას მოახდენს. უკვე ამჟამად ამერიკის 56 გაზეთს ფაქიანი რადიოგანყოფილებები აქვთ. ამ განყოფილებებს ავად გაზეთი, მიმართავენ დახმარებისათვის ამ საკენმო პუნქტებს. ცნობები იგზავნება ბერმანულ, ნორვეგიულ, შვედურ, ფრანგულ და ინგლისურ ენებზე. საკენმო რჩევა-დარიგება ან ცნობა დახმარების სასწრაფოთ გამოგზავნის შესახებ უფასოდ გადაეცემა ზღვაში მყოფ გემს. თუ და ო�e როლს თამაშობს რადიო მასიურ უბედურების დროს, ამას ნათლათ ადასტურებს საშინელი მიწის ძვრა იაპონიაში, როცა ათიული ათასი კაცი გადარჩა რადიოთი სასწრაფოთ გამოთხოვილი დახმარების საშვალებით.

რადიო-ტეხნიკა ჯერ კიდევ განვითარების პირველ საფეხურზეა. მისი ხვალინდელი დღე აუარებელ სასწაულებს აშზადებს და შესაძლებელია სრულიად ჯარადაშენას კაცობრიობის ცხოვრება.

აფეთქება გემზე

ძვაბის აფეთქება.

ფოთი. 21 ივნისს. **გუშინ შავი ქვის ინგლისურ გემზე დატვირთვის დროს მოხდა ქვაბის აფეთქება გემ „სილდეინზე“. მოკლულია კაჩეგარი.**

მაცხარეგლის დამცვრევა შავი ქალაქის ხაზზე

თბილისი. 21 ივნისი. კომისიამ, რომელიც იკვლევდა შავი ქალაქის ხაზზე ნაეთის გადასაზიდი მატარებლის დამტვრევის მიზეზებს, დაამთავრა მუშაობა. მატარებლის ლიანდაგიდან გადავარდნის მიზეზი, კომისიის აზრით იყო მატარებლების მოძრაობის სისწრაფე, რაზიც ბრალი მიუძღვით მემანქანეებს მარიშოვს და ვოეკოდინს. დამტვრეული ვაგონების დათვალიერების დროს აღმოჩნდა, რომ მეხუთე ცისტერნის ბორბლები ანგით იყო დაფარული, რამაც ხელი შეუწყო ვაგონების გადავარდნას რელსებიდან.

უკანასკნელი ფაქტის შესახებ მოძრაობის დარგის წარმომადგენელმა განსაკუთრებული აზრი გამოსთქვეს.

ქრონიკა

■ **საგლეხო მომგებიანი სესხი.** სოც. უზრუნველყოფის კომისარიატმა ყველა სამაზრო გლეხკომებს დაუგზავნა მიწერილობები, რათა ხელი შეუწყონ საგლეხო მომგებიან სესხის გავრცელებას გლეხობაში.

■ **მუშათა ფაკულტეტები.** პროფგანათლების მთავარ გამგეობა ამ ჟამად იმუშავებს ახალ წესდებას მუშათა ფაკულტეტისთვის მომავალ სამოსწავლო წლიდან.

■ **აფთიაქების გახსნა მაზრებში.** ქ. ალმასკომის ჯანმრთელობის განყოფილება უახლოეს მომავალში თბილისის მაზრაში გახსნის ოთხ ახალ აფთიაქს.

■ **საბჭოთა დაწესებულებების დათვალიერება.** საქ. ცენტრ. სტატისტიკურ სამმართველომ უკვე დაამთავრა საქართველოს საბჭოთა დაწესებულებების დათვალიერება მოსამსახურეთა რაოდენობის გამორკვევის მიზნით.

■ **მევენახეობის საცდელი სადგურები.** საქართის და კახეთის მევენახეობის-მეღვინეობის საცდელი სადგურები გადაეცა მიწად-მოქ. კომისარიატის საცდელ-საჩვენებელ განყოფილებას.

■ **აგარაკებზე.** წელს საქართველოს აგარაკებზე დიდი მოთხოვნილებაა. ზოგ აგარაკებზე ოთახები უკვე აღარ იშოვება.

■ **ბანკი გორში.** 1 ივლისიდან ქ. გორში გაიხსნა თბილისის კომუნალურ ბანკის განყოფილება.

■ **წით. არმიელთა წერილების გადგზავნა.** ფ.-ტელეგრაფის სამმართველოს დადგენილებით ყოველ წითელარმიელს თვეში სამჯერ შეუძლიან უფასოდ წერილების გადაგზავნა.

■ **ქალაქის სასაკლაო.** ქალაქის სასაკლაოს სადგურის ცნობით მაისის განმავლობაში თბილისში დაიკლა სულ 11,795 სული საქონელი.

■ **დახმარება უმუშევართ.** 24 ივნისს უმუშევართა დამზღვევი განყოფილება გასცემს დახმარებას ფეიქართა, მეტყავეთა და მკერავლთა სექციების უმუშევრებს.

■ **კოოპერატორ-კომუნისტების თათბირი.** ორშაბათს, 23 ივნისს საღამოს 7 საათზე, ცენტრალურ პარტიულ კლუბში შესდგება კომუნისტ-კოოპერატორების თათბირი. მოხსენებას წაიკითხავს ამხ. მისნაკოვი: „მეცამეტე კ. პ. ყრილობის დადგენილებანი კოოპერაციის საფეროზე“.

■ **ქიმიკოსთა კრება.** 25 ივნისს საღ. 6 საათზე ქიმიკოსთა კავშირის მიერ პროფსაბჭოს დიდ დარბაზში მოწვეული იქნება საერთო ქიმიკოსთა კრება. მოხსენებას წაიკითხავს ამხ. ბარაბანოვი „დობროხიმი“-ს შესახებ.

■ **გლეხკომების შემადგენლობის გადასინჯვა.** სრ. საქ. გლეხკომების პრეზიდიუმმა მოწერილობა დაუგზავნა ტფ. მაზრის გლეხკომებს, მოახდინონ გლეხკომების შემადგენლობის გადასინჯვა.

■ **გამასწორებელი სახლები.** საპატიმრო ადგილების განყოფილებას განზრახავა აქვს დაარსოს ესიქო-დიაგნოსტიკური ინსტიტუტი საპატიმრების მოსამსახურე პერსონალის მოსამზადებლად.

■ **მცირეწლოვანი დამნაშავენი.** შინ. საქ. სახ. კომისარიატს განზრახავა აქვს შექმნას მცირეწლოვან დამნაშავეთა კოლონია.

■ **მასწავლებელთა საზაფხულო გადასამზადებელი კურსები.** განათლების კომისარიატი იელოსის პირველ რიცხვებში რესპუბლიკის ყველა მაზრაში 19 ადგილას ხსნის საზაფხულო გადასამზადებელ კურსებს შრომის სკოლების პირველ ოთხ ჯგუფის მასწავლებლებისათვის. გადამზადებული იქნება დაახლოებით 2000 კაცი.

■ **სვანეთის სბავშვო სახლი.** სვანეთში არსებული სბავშვო სახლი იხერება, ხოლო, მასში თავმოყრილი ბავშვები გადმოუვანილი იქნებიან თბილისში განათ. კომისარიატის მზრუნველობის ქვეშ და მოთავსებული ყოფ. აფხაზეთის სბავშვო სახლში.

■ **სკოლების ქსელის გაფართოება.** განათლების კომისარიატმა დაამთავრა სკოლების აღრიცხვის მუშაობა, შარშანდელთან შედარებით როცა ყველა ტიპის სკოლების რიცხვი იყო 1663, წელს გაიზარდა 1859-დე. ქსელი გაფართოებული იქნა უმთავრესად სოფლის შრომის სკოლებით.

■ **სბავშვო ბაღები.** განათლების კომისარიატის ცნობით, წელს სბავშვო ბაღების რიცხვი გაიზარდა 14 (იყო 32, ამ ჟამად არი 46).

■ **მასწავლებელთა კონფერენცია.** დღეს, დილის 8 საათზე, პირველ საცდელ-საჩვენებელ შრ. სკოლის შენობაში გაიხსნება მასწავლებელთა საზაფხულო გადასამზადებელ კურსების ლექტორების და ხელმძღვანელების კონფერენცია.

შემთხვევები.

■ **ა ე ლ ი ს მ ო პ ა რ ვ ა.** 19 ივნისს საღამოს, კამოს ქ. № 19, მოქ. პაჭელ ჟორდანიას მოპარეს მონადირე ძაღლი „ფრანპი“. ღირებული 200 მ.

■ **თ ა ვ ი ს მ ო წ ა მ ვ ლ ა.** 19 ივნისს, კოოპერაციის ქ. № 13, თავი მოიწამლა მოქ. ლიდა ოგბესონოვისამ, რომელიც გადაგზავნილი იქნა რესპუბლიკის მთავარ საავადმყოფოში. მიზეზი გამოურკვეველია

■ **ქ ო ნ ო ბ ა.** 18 ივნისს, საღამოს 10 საათზე, პლეხანოვის პრ. № 10 გაჭურდეს მოქ. ტორიანიკის ბინა.

პატარა ფელეტონი

თაგვმა თხარა თხარაო...

ფაშისტური გაზეთი „ინპერადი“ ბრალს სდებს ფაშისტებს იმაში, რომ მათ გამოიწვიეს ანტიფაშისტური კამპანია, მატეოტის მოკვლის გამო.

(გაზეთებიდან)

„თაგვმა თხარა თხარაო,
ალტა გამოთხარაო“!..
ქალთამზედაც იტყვიან
თუ ის, მეტიჩარაო,
ჩხრეკით ნაგავსა იკლებს,
არ სწყვეტს ფრჩხილთა ფხანასა,
სანამ „თავის დასაკლავს
არ გამოჩხრეკს დანასა“!..
ფაშიზმი რა უხმარ
აბრეშუმის ცალია,
რომ მაზედაც არ სჯრიდეს
ამ ანდაზის „ფალია“?!.
პირიქით, ჩვენ ის თავით
ვიყავით იმ რწმენისა,
რომ თავის მსპობი ძალა
შიგვეა ამ „სენისა“,
რაც ევროპის „მომავალს“
ძირის თხრით ემუქრება
და არ იცის ამ გზაზე
საზრი თუ დაფიქრება...
რომ ერთხელაც იქნება,
ის თავს ვერ შეიკავებს:
ყელს სწვდება თავის თავსაც
და იქვე გაითავებს!..
ეს დღე კი, როგორც ჩვენ ვთვლიდ,
საცაა, გაიენდება
და ბნელს მთხრელი ეგ „ვირ-
თხაც“
მალე გადაშენდება!..

ონისიმე.

ხელოვნება

■ **ხელოვნების მუშაკთა საერთო კრება.** კვირას, 22 ივნისს, ნაშუადღევის 1 საათზე, სოციერო თეატრის დარბაზში კომინტერნის ხუთი წლის თავის არსებობისათვის, დანიშნულია საქართველოს ხელოვნების მუშაკთა პროფკავშირის საერთო კრება. ყველა წევრები უნდა გამოცხადდნენ თავის დროზე.

■ **ვასილ ბარნოვის ნაწერები.** ვასილ ბარნოვმა დაამზადა დასაბეჭდათ ახალი ისტორიული რომანი „გადატყდა ხმალი“. დასასტამბადვე აქვს მომზადებული ისტორიული რომანები: „თეთრი გვირგვინი“ და „ქუფრი ლანდები“. მზად აქვს თანამედროვე რომანიც: „სულთა კავშირი“.

■ **დიდი სალამო-სეირნობა.** სამშაბათს, 24 ივნისს საკავკასო-ჩოხატაურის გზის საალმშენებლო კომიტეტი ახალი კლუბის შენობაში (ყოფილი ქართული კლუბი) მართავს სალამო-სეირნობას; გაიმართება კონცერტი და კაბარე; საღამოში მონაწილეობენ საუკეთესო თეატრალური ძალები. მთელი შემოსავალი გადაიდება საკავკასო-ჩოხატაურის გზის სასარგებლოდ.

■ **„ილიჩის“ სახელობის ჰაეროპლანის ასაგებ ფონდის გასაძლიერებლათ.** დღეს, 22 ივნისს სახ. კომისართა საბჭოს სასახლის ბაღში გაიმართება დიდი სეირნობა „ილიჩის“ სახელობის ჰაეროპლანის ასაგებ ფონდის გასაძლიერებლათ.

■ **ამხ. ლუნაჩარკის საპატივცემოთ.** 25 ივნისს ხელოვანთა სასახლეში ხელოვანთა კავშირის მთავარი კომიტეტი გამართავს ბანკეტს ამხ. ლუნაჩარკისს საპატივსაცემოთ.

■ **ახალ მსახიობთა კავშირი.** ქართველ ახალ მსახიობთა კავშირის საპატიო წევრად ერთხმად არჩეული იქნა კ. მარჯანიშვილი.

■ **„ინტერესთა თამაში“.** დღეს, რუსთაველის თეატრში საქველმოქმედო მიზნით წარმოდგენილი იქნება „ინტერესთა თამაში“, დადგმა მარჯანიშვილის.

■ **სახ. სახლი.** დღეს, სახალხო სახლში წარმოდგენილი იქნება ნინოშვილის პიესა „ქრისტინე“.

■ **იზმაილოვას სალამო.** დღეს, კვირას, 22 ივნისს სანგანათლების თეატრში (ავანგულოვის ქ. № 12) გაიმართება დაღესტანის მსახიობ ქალის ფატმა იზმაილოვა-ბორსკის საღამო.

■ **„თეატრი და ცხოვრება“.** გამოვიდა ჟურნალი „თეატრი და ცხოვრება“-ს მორიგი ნომერი (№ 12-15) შემდეგი შინაარსით: წერილები—„ქართული ლიტერატურა“—ბ. თევზაიისი, „რაჟდენ გვეტაძე“—კაიუს პელის, „ხალხური სიმღერები“—ი. იმედაშვილის, „ეგნატე ნინოშვილი“—კ. თავართქილაძის, „ა. ლუნაჩარსკი—ერეკლეს დამკვიდრ (ეროგონება), „სეზონის თავი და ბოლო“—ლელის, მოთხრობები—დ. თურდოსპირელის, ს. ჩხენკელის, სპარსელი პოეტების თარგმანები და სხ.

„მნათობი“ № 3

გამოვიდა და იყიდება ყოველთვიური სამხატვრო-სალიტერატურო და სამეცნიერო ჟურნალი **„მნათობი“ № 3** შემდეგი შინაარსით: 1) გალაქტიონ ტაბიძე—აღმოსავლეთი. 2) ვასო გორგაძე—ლენინ. 3) იონა ვაკელი—მაღაროს პრელიუდიები. 4) პაოლო იაშვილი—ფერადი ბუშტები. 5) დემნა შენგელაია—სანავარდო (დასასრული). 6) მიხეილ ჯავახიშვილი-ადამაშვილი—რასპუტინის კუდზე. 7) ილია ერენბურგ—მეორე ყალიონი, თარგმ. ვასო გორგაძისა. 8) ვასილი კახნ—ლენინ თარგმ. ვასო გორგაძისა. 9) ე. ვიგნერ—ჰამბურგის მებრძოლებს, თარგმ. ვასო გორგაძისა. 10) ბაირონი—კაენი (მისტერია) თარგმანი კონსტანტინე ჭიჟინაძის. 11) მიხ. ქორელი—მხატვრულ-მოძრავი თეატრი საქართველოში. 12) კირ. ზდანევიჩი—ნიკო ფიროსმანი. 13) შ. დუდუჩავა ესთეტიური იდეალი ხელოვნებაში. 14) ლ. გ.—ბაირონი 15) გიორგი ლეონიძე—ივანე მაჩაბელი. 16) მოსე გოგიბერიძე—რელატივობის თეორიის ფილოსოფიური საფუძველებისათვის, 17) ს. კაკაბაძე—საქართველოს ეკონომიურ ვითარების შესახებ მე-18 საუკუნეში, 18) რიაზანოვი—კ. მარქსის და ფ. ენგელსის ლიტერატურული მემკვიდრეობის მასალები.

ჟურნალში მოთავსებულია აგრეთვე ბიბლიოგრაფია და ნ. ფიროსმანის სურათების რეპროდუქციები.

მადლობა საბჭოთა

მუშათა ცხოვრებიდან

მელითონელებში.

20 კომუნარის სახელობის ქარხანაში კულტურული მუშაობა ნაყოფიერად სწარმოებს, სისტემატიურათ იმართება სამეცნიერო ლექციები, მოხსენებები, კინო, მუშებს სისტემატიურად მოსდით გამოწერილი ადგილობრივი გაზეთები: კომუნისტი“, „რაბოჩაია პრავდა“, „მუშა“, „ზარია ვასტოკა“, „მარტაკოჩი“. გამოდის კედლის გაზეთი „ბურეევესტნიკი“, სადაც მუშები ხალისიანად ათავსებენ წერილებს ქარხნის და კლუბის ცხოვრებიდან; გაზეთი გამოდის კარგი ფორმატით და შინაარსიანი წერილებიც იბეჭდება. უკვე მუშაობს საგუნდო წრე, რომელსაც ხელმძღვანელობს ამხ. სლავინ-ზაგორსკი, დრამატიული და პროფმომრაობის წრეები ამ დროში [illegible] ეკიბენ თავის მუშაობას, მუშები დიდს ენერგიას იჩენენ კულტურულ მუშაობაში, ჩამორჩენილია მხოლოდ სტალინის სახელობის ავტო-სახელოსნო.

არჩეულია კლუბის გამგეობა შემადგენლობით: ელიაშვილი, ცოფიანიკი, იმედაშვილი, ფილიპოვი და ბოჩაროვი; კლუბთან არსებობს სამკითხველო, მოწყობილია მშვენივრათ „ლენინის კუთხე“, რომლის გახსნა განზრახულია აღინიშნოს მუშური ზეიმით და საღამოთი.

მუშკორი მელითონე.

ს. წინანდალი
(თელავის მაზრა)

შემჩნეულია, რომ ადმინისტრაცია შესაფერად არ ეპყრობა სახ. მამულის მუშებს. ჰქონდა ადგილი შტატების უკანონოდ შემოკლებას, რისთვისაც მიღებულ იქნა სათანადო ორგანოს მიერ შესაფერი ზომები; საჭიროა მისი დამტკიცება ცენტრის მიერ.

აქ შევეხებით ერთ ფაქტს: 1 მაისს მამულის შენობებს ყარაულობდნენ 2 მუშა. თუმცა ორივე მოხსნა სამნაწილის გამგემ და წაიყვანა თავის „მამულის“ დასამუშავებლად.

ნუ თუ ამაზე შორს წავა თავხედობა?!

საქმე გამოძიებული ყოფილა, მაგრამ შედეგი არ ქვეყნდება.

ვინ და რას უცდის!?

ე. მუშათაშვილი.

რკინისგზელებში
მუშები სამსახურზე იგვიანებენ:
(რკინისგზ. პროფკავშირის საყურადღებოდ)

შემჩნეულია რომ რკ. გზ. მთავარ სახელოსნოში მუშები სისტემატიურად იგვიანებენ სამსახურზე; განსაკუთრებით ის მუშები, რომელნიც სცხოვრებენ ქალაქის გარედ და რომელთაც მატარებლით უხდებათ მიმოსვლა. ეს გარემოება ყოველად მიუღებელია. ამ დაგვიანებას აუცილებლად ბოლო უნდა მოეღოს, ვინაიდან ეს დიდად საზარალოა ჩვენი წარმოებისა და ჩირქსაც სცხებს დანარჩენ პატიოსან მუშებს.

მუშკორი კიბულა.

სადურგლო ქარხნის მუშათა ცხოვრებიდან

ამ სამი თვის წინედ სამმართველომ სამასალო სამსახურის სადურგლო ქარხანას შეუკვეთა საწერი მაგიდა გაბპყვრიალებული და გაკეთებული ისეთი წესით, რომელიც წარმოადგენს ფუფუნების საგანს.

მასზე დასამუშავებელი დრო კი განსაზღვრეს ისე მცირედი, რომ მომუშავეს არ შეეძლო თავისი სატარიფო განაკვეთით ხელფასის ნახევარიც აეღო. მომუშავეებმა მაგიდის გაკეთებაში ძალიან იზარალეს. მუშებში უკმაყოფილობას იწვევდა ის გარემოებაც, რომ აეჯეულობის გასაგზავრიალებელი ნივთი შესდგება ისეთი გაზიანი საგნებისაგან, რომელიც ცუდად მოქმედებს მუშების ჯანმრთელობაზე და ეს უკმაყოფილება კიდევ უფრო გაალრმავა იმ გარემოებამაც, რომ ეს მაგიდა წაუღია ვიღაც მოხელეს საკუთრებად სახლში და თურმე მუშების მიერ გაღებული მსხვერპლი ეწირება მოხელის პირად ბედნიერებას.

მაგრამ საქმე ამით როდი თავდება. კიდევ მიიღო ქარხანამ შეკვეთა მდიდრულ „ბუფეტის შკაფის“, რომლის მაგავსი ძველ დროსაც კი იშვიათად კეთდებოდა და მასზედაც განსაზღვრულია ისეთი მცირე დრო, რომ დამუშავებელი ძლივს აღადგენს ხელფასს. ასეთ მოვლენებს უნდა მოეღოს ბოლო, რადგან ჯერ ერთი, რომ ჩვენ მოხელეებს არ ეძლევათ იმდენი ჯამაგირი, რომ შეეძლოთ ფუფუნებაში ცხოვრება და მუშები ეჭვიანდებიან მათ კეთილ სინდისიერებში და თუნდ ესეც რომ არ მივიღოთ მხედველობაში, მუშები მაინც არ არიან ვალდებული მსხვერპლად მიუტანონ თავისი ნივთიერი და ფიზიკური მდგომარეობა კერძო პირების კეთილდღეობას.

მუშკორი მიუდგომელი.

— **კომუნ. მეურნ. მუშაკთა კავშირში.** კომუნ. მეურნეობის კავშირმა გადასწყვიტა კავშირის უმუშევარი წევრები ჩასწროს წევრებათ მთლიან მუშათა კოოპერატივში და აგრეთვე მიამაგროს ყველა უმუშევარი წითელ სასადილოებზე.

— **ტრამვაიელებში.** ტრამვაის მუშებმა, კავშირის დადგენილებით გასული დროის სპეც-ფეხსაცმელების მიუღებლობის გამო, ადმინისტრაციიდან უნდა მიიღონ კომპენსაცია.

რკინისგზელ მუშათა ქრონიკა.

— **მუშათა ექსკურსია ზემო ავჭალაში.** რადგან ბევრი რკინისგზელი მუშა გამოსთქვამს სურვილს დაათვალიეროს ზემო ავჭალაში ელსადგურის სააღმშენებლო მუშაობა, თბილისის საუბნო კავშირს განზრახული აქვს მოაწყოს იქ ექსკურსია ახლო მომავალში.

— **რკინის გზაზე უფასოდ მგზავრობისათვის.** საქ. პროფსაბჭოს მიერ აღძრულია შუამდგომლობა, რათა რკინის გზის სკოლების მასწავლებლებს დაუბრუნდეს რკინის გზაზე უფასოდ მგზავრობის უფლება.

— **შედიან კოოპერატივში.** რკინისგზის ყოველგვარ დაწესებულებაში ამ ჟამად ფართო აგიტაცია ტარდება მუშა-მოსამსახურეთა კოოპერატივის წევრებად ჩარიცხვისთვის. ადგილებზე მუშები ერთგულად ხვდებიან ამ საკითხს და საჭიროდ სთვლიან კოოპერატივის წევრობას. როგორც ირკვევა, ამ დარგში ყველაზე კარგი მიღწევები აქვს თბილისის საუბნო კავშირს.

— **კავშირის წევრთა პერერეგისტრაცია.** რკინისგზელთა პროფკავშირის წევრების პერერეგისტრაცია თბილისის სალიანდაგო უბანში დაიწყება 1 ივლისიდან.

— **არასასურველი მაგალითი.** როგორც გამოირკვა, ზოგიერთი საგზაო პროფტექნიკური კურსების კურს დამთავრებული მუშა—რკინისგზელები, რკინის გზის სამმართველოს მიერ მიწოდებულ სამუშაოზე არ მოდიან. მიიღო რა მხედველობაში, რომ აღნიშნული კურსების არსებობის მიზანს შეადგენს რკინისგზისთვის საჭირო სპეციების მომზადება, თბილისის საუბნო პროფკავშირმა დაადგინა, სამუშაოდ წასვლაზე უარის მთქმელ კურსდამთავრებულს, სულ მოესპოს უფლება რკინისგზაზე სამსახურის.

— **მუშათა კლუბი ზესტაფონში.** ზესტაფონის სადგურზე მუშათა კლუბის ასაშენებლად რკინისგზის პროფკავშირმა გაიღო 1000 მან. ამავე მიზნისთვის რკინისგზის სამმართველოც იღებს თავის სალაროდან 2.000 მანეთს.

— **ხაშურის დეპოში.** ხაშურის დეპოს სარონოდო ცეხის ამ ჟამად არსებულ ხის შენობის მაგიერ გადაწყდა აშენდეს ქვის შენობა. აღნიშნულ მიზნისათვის 1924—25 წლების ხარჯთაღრიცხვაში შეეა 7.000 მანეთი.

— **შრომის დაცვის მიზნით.** საგზაფხულო კომისიამ საჭიროდ სცნო ხაშურის დეპოს უფრო ცხელ ატმოსფერიან ცეხებში მოეწყოს საბანაოები, რომლისთვისაც გაღებული იქნება 400 მან. შრომის დაცვის 100.000 მანეთიან ფონდის ანგარიშზე.

— **ხაშურის სახელოსნოების შესაკეთებლად.** ამავე კომისიამ გადასწყვიტა ხაშურის სამსახურის დარგის სახელოსნოების შესაკეთებლად მიმდინარე სააღმშენებლო სეზონში გაღებულ იქნეს კრედიტი 2.500 მანეთის რაოდენობით.

— **ლაბორატორია და სადეზინფექციო კამერა.** მიღებულია ზომები სად. სურაბში, ცოფ-ცხელებიანთა ბინასთან ლაბორატორიისა და სადეზინფექციო კამერის გასახსნელად.

მუშების წერილები მიზანს აღწევენ.
(გაზეთ „კომუნისტი“-ს რედაქციას).

გთხოვთ მოათავსოთ თქვენი გაზეთის უახლოეს ნომერში, რომ „კომუნისტი“-ს № 134-ში მოთავსებული წერილის გამო ნიკოლოზ ენიკოლოპოვის ბრალდების შესახებ ინსპექციის მიერ მიღებულია სათანადო ზომები, რომლის შედეგი გეცნობებათ.

საქ. მ | გ. ინსპ. სახალხო კომისარიატის **საჩივართა ბიურო.**

მუშათა ქრონიკა.

ხელმძღვანელი კურსებზე არ ცხადდება.

26 კომუნარის სახელობის ქარხანაში:

საგუნდო წრის ხელმძღვანელი სლავინ-ზაგორსკი უკვე 3 გაკვეთილზე არ გამოცხადდა. მუშები შეიკრიბნენ 3-ჯერ, ელოდნენ ხელმძღვანელს 3 ნახ. საათამდე და დაიშალნენ. გამოსთქვეს რა უკმაყოფილება ხელმძღვანელის მიმართ, მოითხოვეს მისი დათხოვნა.

სად არის ლექტორი?

პროფ-მოძრაობის წრეში ჩაეწერნენ მუშები, მაგრამ ჯერ ხელმძღვანელი არ სჩანს კავშირიდან, საჭიროა დაჩქარება.

წყალი მუშებისათვის.

ლითონის განყოფილების მიერ გაიცა განკარგულება, რათა ქარხანა-სახელოსნოებში დაიდგას წყლის კუბები ყინულით გაციებული წყლით ზაფხულში მუშებისათვის.

ინფორ. მელითონე.

ზესტაფონის რაიონი (შორაპნის მაზრა)

ზესტაფონის რაოინის აღმასრულებელი კომიტეტი აერთიანებს ხუთ სათემო საბჭოს და ერთ თვით ქალ. ზესტაფონისას. უნდა აღინიშნოს, რომ თემ-საბჭოების მუშაობა რეორგანიზაციის პირველ ხანებში მოისოსტებდა, მაგრამ რაიაღმასკომის ენერგიული მუშაობით იქნა გადალახული ყოველივე დაბრკოლებები.

ქ. ზესტაფონში მიწის რეფორმა უნაკლოდ იქნა ჩატარებული. მოკირწყულ იქნა მრავალი ქუჩა—1) 26 კომუნარის ქუჩა დაახლოვებით 600 კვ. საჟ., 25 თებერვლის ქუჩა, სადაც მოკირწყლულია დაახლოვებით 3000 კვ. საჟ. და მოკლე ხანში დამთავრდება თეატრის ქუჩა, სხვა ქუჩების შეკეთება - გამშვენიერებაც სწარმოებს. ახლო ხანს შეუდგებით სადგომ საცხოვრებელი ბინების დათვალიერებას შეკეთების მიზნით. ელექტრონით განათება ძალიან გაუმჯობესებულია. სისუფთავე დაცულია. პირველ ივნისს დამთავრდა ზესტაფონ-სვირის მიმართულებით წყალდიდობის მიერ დაზიანებული არხის შეკეთება, სადაც ენერგიულ ზომებს ღებულობდა ტეხნიკოსი ბურჯანაძე; ამ არხით შესაძლებელია გვალვისაგან გამიმხმარი ყანების მორწყვა.

ახლო მომავალში, თანახმად ქალაქის საბჭოს დადგენილებისა, დაიწყება 1905 წელში ჯალათების ხელმძღვანელ ალიხანოვის მიერ გადამწვარი თეატრის აშენება, რასაც ქალაქის მცხოვრებნი აღფრთოვანებით შეხვდენ.

ზესტაფონში არსებობს კინოპროექტორი და თეატრი, რომლებშიც სისტემატიურად იშვება სხვადასხვა სურათები.

საერთოთ, ყველა, რაიონში შემომავალ თემებში იქნა შეკეთებული სასოფლო გზები.

სელდკეთის თემის სოფ. კვალიდი მცხოვრებლებმა გამოიტანეს დადგენილება ეკლესიის სკოლათ გადაკეთების შესახებ, რომელი დადგენილებაც სარაიონო აღმასკომის მიერ დადასტურებულ იქნა და აღძრულია შუამდგომლობა სამ აღმასკომის წინაშე დასტურისათვის. დაბლა კვალითში გლეხობამ განიზრახა ყოფილ მემამულე ბანკოტაძეზე ჩამორთმეული შენობის სკოლათ გადაკეთება, რაზედაც რაიაღმასკომი უჩენდა სათანადო დახმარებას, მაგრამ რაღაც მიზეზის გამო შენობის დანგრევა შეგვიჩერეს.

საზანოს თემში დაწყებულია თეატრის აშენება, რომელსაც სჭირდება დაახლოვებით 2000 მანეთამდე.

სწავლა-განათლების საქმე რაიონში კარგად მიმდინარეობს. გახსნილ იყო წერაკითხვის უცოდინართა სალიკვიდაციო სკოლები მთელ რაიონში ხუთი, სადაც უკვე დაამთავრა სწავლა ნაწილმა გლეხობისამ, რომლებსაც კურსის დამთავრების შემდეგ ეგზამენები ეყოთ და მიეცათ მოწმობები. სწავლას მშრომელი მასსა შეგნებულათ შეხვდა. დანარჩენებიც მოითხოვენ წერა- კითხვის შესწავლას, მაგრამ რაღაც მიზეზების გამო სალიკვიდაციო სკოლები დაიხურა დროებით. ძალიან კარგი იქნება დაჩქარებით იქნებოდეს განახლებული.

სამაღმასკომის დახმარებით რაიაღმასკომი აკეთებს ჩოლაბურის ხიდს, რომლის მუშაობა კარგა ხანია დაწყებულია და ორ-სამ თვეში დამთავრდება. ამ ხიდის უქონლობის გამო ცენტრს მოწყვეტილი იყო ორი რაიონის გლეხობა.

ს. ცუცქირიძე.

მთავრობის მოძმეულებანი და განკარგულებანი

დადგენილება № 97
სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა
სისხლის სამართლის კოდექსის შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

საქართველოს სოც. საბჭოთა რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსს დამატოს შემდეგი მუხლები:

166,1. მოტაცება უჭრმო ქალისა მისდა უნებურად—მასთან დასაჯრწინებლად დაისჯება თავისუფლების აღკვეთით სამ წლამდე.

166,2 მოტაცება ქალისა მისდა უნებურად—მასთან სქესობრივი კავშირის დასაჭერად დაისჯება თავისუფლების აღკვეთით არა ნაკლებ ორი წლისა.

მოტაცება იმაზე მიზნით ქალისა, რომელიც საკორწინო სრულწლოვანებას არ მიღწევია მისდაუნებურად, თუ თანხმობით იქნება იგი მოტაცებული, დაისჯება თავისუფლების აღკვეთით არა ნაკლებ ხუთი წლისა.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე—მ. ცხაკაია.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი—ს. საბაშვილი.

1924 წლ. ივნისის 16
თბილისი—სასახლე.

დადგენილება № 98
სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმის დადგენილების თანახმად 1924 წლის 28 მაისიდან, მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარი ამხ. კოსტანიანი განთავისუფლებულია თავის მოვალეობიდან. მის მაგივრად დანიშნულია ამხ. ანდრო დოლიძე.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი—ს. საბაშვილი.

1924 წელი
თბილისი—სასახლე.

პარტიული და საბჭოთა კალენდარი

პარტიული

— **საქართველოს კომპარტიის თბილისის ორგანიზაციის მესამე რაიკომი** იტყობინება რომ სამშაბათს და ოთხშაბათს 24—25 ივნისს საღამოს 6 საათზე, ავლაბრის მუშათა კლუბის შენობაში შესდგება **მესამე რაიონის წევრების და კონდიდატების საერთო კრება. დღის წესრიგი:**

ამხ. ნაზარეტიანის მოხსენება რ. კ. პ. მეცამეტე ყრილობის შესახებ.

მდივანი: **ვართაპეტიანი**

— ორშაბათს, 23 ივლისს, საღამოს 5 საათზე შესდგება ლენინის რაიონის **დიასახლისთა საერთო კრება** ამხ. ორჯონიკიძის სახელობის კლუბში (მუშტაიდი). ლენინის რაიონის ყველა დიასახლისთა და უპარტიო ქალების დასწრება სავალდებულოა.

ქალთა განყოფილების გამგე **ბიბინეიშვილი.**

განცხადებები

უსაზღვრო მწუხარებით გულ-დამწვარი და ბაბილინე ეგნატეს ასული თავისი ქმრით ბახუსი მოსეს ძე ყვაჭაძით და პაწია შვილებით თინა და ოთარით აუწყებენ ნათესავებს, მეგობართ და ნოცნობებს, რომ ულმობელმა სიკვდილმა მოულოდნელად და უდროოდ წაართვა მათ ძვირფასი და მუდმივ დაუვიწყარი

მინადორა ეგნატეს ასული
ხოშტარია

რომელიც 13 ამა ივნისს გარდაიცვალა სპარსეთში ქ. თეირანში. პანაშვიდი დანიშნულია კვირას, 22 ივნისს ნახუტურის ეკლესიაში ქ. ფოთში. 1284 1—1

ღრმა მწუხარებით გულ-დათუთქული დედა ელისაბედ მანუჩარის ასული პატარა შვილისშვილი ქალით მუსენკათი, ძმები: იონა ეგნატეს ძე თავის ცოლშვილით და ყორეი თურქიები აუწყებენ ნათესავებს, მეგობრებს და ნაცნობებს, რომ უდროოდ გარდაიცვალა 13 ამა ივნისს, ქ. თეირანში მათი ძვირფასი, საყვარელი, დაუვიწყარი

მინადორა ეგნატეს ასული
ხოშტარია

რომელიც დროებით მიწას მიბარებულია თეირანში 15 ივნისს. პანაშვიდი დანიშნულია ყოველ კვირა დღეს ქ. ფოთში ნახუტურის ეკლესიაში. 1284 1—1

ღრმად დამწუხრებულნი და ვარვარა ეგნატეს ასული, სიძე მიხეილ ანდრიას ძე ალანია შვილებით კუპია და ვახტანგით აუწყებენ ნათესავებს, მეგობრებს და ნაცნობებს, რომ 13 ივნისს თეირანში გარდაიცვალა მათი დაუვიწყარი და ძვირფასი

მინადორა ეგნატეს ასული
ხოშტარია

წირვა და პანაშვიდი ნახუტურის ეკლესიაში კვირას, 22 ივნისს. 1284 1—1

ანნა კონსტანტინეს ასული, მარიამ, ნინო, ელენე, სოფიო, პეტრე და კოსტანტინე იაკობის ასული ნინა და ძენი აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ, პირველის საყვარელ მეუღლის, მხოლოდ დანარჩენის მამის

იაკობ პეტრეს ძის
ისარლიშვილის

გარდაცვალებას, 20 ივნისს. პანაშვიდი 22 ივნისს საღამოს 7 საათზედ გარდაცვალებულის ბინაზე (მელიქიშვილის ქ. № 9), გამოსვენება მოხდება დილის 9 საათზე 23 ივნისს პეტრე-პაველს რომის-კათოლიკეთა ეკლესიაში ნიკოლოზის ქუჩაზედ. დაკრძალვა მოხდება კუკიის კათოლიკეთა სასაფლაოზედ. 1289 1—1

ბარბარე იაკობის ასული და გიორგი პაველს ძე თუმანიშვილები თავიანთ შვილებით აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ პირველის საყვარელ მამის, მეორის სიმამრის და დანარჩენის პაპის

იაკობ პეტრეს ძის
ისარლიშვილის

გარდაცვალებას. პანაშვიდი 22 ივნისს, კვირას საღამოს 7 საათზედ გარდაცვლებულის ბინაზე (მელიქიშვილის ქ. № 9)), გამოსვენება მოხდება დილის 9 საათზედ 23 ივნისს, ორშაბათს, პეტრე-პაველს რომის-კათოლიკეთა ეკლესიაში ნიკოლოზის ქუჩაზედ. დაკრძალვა მოხდება კუკიის კათოლიკეთა სასაფლაოზედ. 1289 1—1

გულ დაწყვეტილი მშობლები ქეთევან ივანეს ასული და ვასილ გრიგოლის ძენი და ძმა კუკური ვასილის ძენი ჩიკვაიძები ამით აცნობებენ ნათესავთ და ნაცნობთ, ოომ წლის წირვა და პანაშვიდი მათი დაუვიწყარი შვილის და ძმის

შალიკოსი

იქნება გადახდილი კვირას 22 ივნისს, ვერის ეკლესიაში. წირვა დაიწყება 10 ს. ხოლო პანაშვიდი 12 ს. სასაფლაოზე. 1290 1—1

21 ივნისს, დილით მოკლე ავადმყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მათემატიკურ დარგის მეოთხე კურსის სტუდენტი

გიორგი პეტრეს ძე
ერიქაშვილი

პაპაშვიდები ყოველ დღე საღამოს 7 საათზე, სოლოლაკი ეუკოვსკის და ორლოვსკის ქ. კუთხე № 19—1. 1286 1—1

საქართველოს გეოფიზიკურ ობსერვატორიის თანამშრომელნი გულითადი მწუხარებით აუწყებენ, რომ 21 ივნისს, დილის 7 საათზე ხანმოკლე ავადმყოფობის შეადეგ გარდაიცვალა ძვირფასი თანაშრომელი სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტი

გიორგი პეტრეს ძე
ერიქაშვილი

დაკრძალვის დღე გამოცხადებული იქნება. მისამართი ეუკოვის ქ. № 19. 1287 1—1

სახლი განცალკევებული, ყოველგვარი მოწყობილობით, ვისაც სურს სასწრაფოდ და ხელსაყრელ ფასებში იყიდოს ან გაყიდოს, უნდა მიმართონ დავითის ქუჩაზე № 3. ბინა 2, რუსთაველის პროსპ. გვერდით. დილის 11—2 და საღ. 5—7 საათამდე. 1288 1—1

საქართველოს სოციალისტ. საბჭოთა რესპუბლიკის
მცხოვრებთა საყურადღებოდ

სვირის რაიონის (ქუთაისის მაზრა) აღმასრულებელი კომიტეტი ამით აუწყებს რესპუბლიკის მცხოვრებთ, რომ 1) მის მიერ [illegible] წლის 1-ლ მაისს დაწყებული რაიონის ბაზრის მშენებლობა საგზური სვირში დასრულდება ამავე წლის 30 ივნისს, 2) ბაზრობის (იარმუკის) გახსნის 1-ლ დღეთ დანიშნულია 1-ლი ივლისი, 3) ყოველ-კვირეული ბაზრობის დღეთ კი სამშაბათი, 4) ვაჭრობა იწარმოებს: ღვინით, სიმინდით, პურით, ყველით, ლობიოთი, კვერცხით, ხილით, მწვანილით, შინაური ფრინველებით, ოთხფეა პირუტყვებით, სეზონზე ყურძნით და სხვა, 5) ბაზრობა მოწყობილია სადგურ სვირში რკინის-გზის სადგურის პირდაპირ, 6) აგებული ერთი დიდი ყაფანი და ოცდა ხუთი (25) გასაქირავებელი „ბუტკები“. აღმასკომი ღრმათ დარწმუნებულია რა იმაში, რომ ბაზრის რკინის-გზის სადგურის ახლო მანძილზე აგება და არსებობა გამოიწვევს მოქალაქეებში მეტ ინტერესს მიიღონ აქტიური მონაწილეობა ყოველ დღიურ ბაზრობაში, მოუწოდებს მოქალაქეთ თავისი აქტიური მონაწილეობის მიღებით ცნობილ რაიონის ბაზრობაში ხელი შეუწყონ მას და დააყენონ იგი მკვიდრ აღორძინების გზაზე.

1266 2—2 სვირის რაიაღმასკომის **პრეზიდიუმი.**

საქართველოს სახელმწიფო ვაჭრობის საპაიო ამხანაგობა

ამით აცხადებს, რომ კვირას, ივნისის 22-ს, დღის 12 საათზედ, ცენტროსაწყობში (ელისაბედის ქ. № 133)

დანიშნულია
საჯარო ვაჭრობა

სადაც გაიყიდება დიდძალი რაოდენობის ძველი ფურგონები, წინა და უკანა ნაწილები ეტლისა, კეხები, ბორბლები, რკინა, სალტები, ღერძები, ქანჩები და აგრეთვე საათების და საათვალეების მინები სხვადასხვა ზომისა 50.000 ცალამდე, ღილები ტანისამოსისა და ფეხსაცმელებისათვის და სხვა მრავალი საქონლები, რომელთა დათვალიერება შეიძლება ვაჭრობის დღეს დილის 11 საათიდან.

ნ. 1241 2—2

ზემო-ავჭალის ჰიდრო ელსადგურის სამუშაოთა სამმართველოს სამასალო განყოფილება

ამით აცხადებს, რომ ა. | წ. 25 ივნისისათვის 12 საათზე ზაჰესკომის სამმართველოს დარბაზში (ქალაქის აღმასკომი) დანიშნულია

შეჯიბრება

იჯარით გაიცემის ყველა მის მისამართზე მოსული ტვირთების რონოდიდან გადმოტვირთვის საწყობებში გადატანით და დაწყობით და შემდეგ ვიწრო ლიანდაგის რონოდებზე დატვირთვით გადასაზიდავათ სამუშაოზე.

მსურველთ შეუძლიანთ მიიღონ მონაწილეობა ამ შეჯიბრებაში განცხადებების შემოტანით, ანაზღაურებული სათანადო საღერბო გადასახადით დაბეჭდილ პაკეთით, რომელიც უნდა ჩაეშვას ყუთში სპეციალურად ჩამოკიდული სამასალო ნაწილის კარებთან.

განცხადებაში უნდა იყოს გამოცხადებული, როგორც თითო ფართო ლიანდაგიანი რონოდის ჩამოცლაზე (900 ფუთი) ან თითო ვიწრო ლიანდაგიანი რონოდის დატვირთვაზე (150 ფუთი), ისე ერთი ფუთი დატვირთვა-გამოტვირთვაზე.

დაწვრილებითი ცნობების მიღება შეიძლება სამასალო განყოფილების კანცელარიაში.

სამასალო განყოფილება

ნ. 3—2 1242

ექიმი ზ. ზ. მეზრაბიანი

შინაგანი, გულითა და ქლექით დაავადმყოფებული. სპეც. ციების წამლობა—შეშაპ. 915 ყოველ ორგანოების განათება, ფოტოგრაფიული გადაღება და წამლობა

რენტგენის სხივებით

დილ. 9—1 ს. დღ. და 6—8 ს. საღ. ბებუთოვის ქუჩა № 23.

895—13—11

ელექტრონის და სინათლის

საამკურნალო

საწოლებით **რენტგენი დ'არსონვალი**

მიხეილ გედევანაშვილის სახელოგბის

ნერვიულ და შინაგან ავადმყოფთათვის, რომელნიც ფიზიკურ მეთოდებს ექიმობას საჭიროებენ

საკურნალო სწარმოებს **ექ. სვიმონ ყიფშიძის** ხელმძღვანელობით. თბილისი, ყორგანოვის ქ. № 20. 126—25—11

ექიმი დ. ნ. მატვეევი-მგალობლიშვილი

ყელის, ყურის, ცხვირის და თვალის აკადმყოფობანი.
ოპერატიული მკურნალობა, პლასტიური აპერაციები.
ავადმყოფთა მიღება საღამოს 5-დან 7 ნახ.-მდე კვირადღის გარდა.
ვერა, მლეთის შესახვევი, № 20. 1164—25—9

დავკარგე საკავშირო წიგნაკი განათლების მუშაკთა კავშირის წევრობის, ტროფიმე ფიჩუაშვილის სახელზე. ჩაითვალოს გაუქმებულად. 1285 1—1

დავკარგე სარეგისტრაციო პირადი ბარათი არაქელ სარკისიანცის სახელზე. ჩაითვალოს გაუქმებულად. 1282 1—1

დავკარგე პირადობის მოწმობა № 195 ნატალია ნიკოლოზის ასული ლეონავას სახელზე. ჩაითვალოს გაუქმებულად. 1—1

ქუთაისის 1 უბნის სახალხო სასამართლოს აღმასრულებელი, ბოჰორიშვილი

ამით აცხადებს, რომ 27 ივნისს 1924 წ. დილის 10 საათზე დანიშნულია **საჯარო ვაჭრობით გაყიდვა** ელიაუ მიხეილის ძე ფიზიკაის შენობების, აგებულების საეზოვე მიწაზე, ზომით 127 რვა მეათედი ოთხკუთხი საკენი, მდებარის ქ. ქუთაისში მე-3 ინტერნაციონალის და პუშკინის ქუჩების კუთხეში, რომელიც შეიცავს ერთს ორსართულიან ქვითკირის შენობას, რომლის ზედა სართული ოთხ საცხოვრებელი თვალიანია ერთი სამზარეულოთი, ძირი ორი თვალი, ერთი მათგანი დუქანი და მეორე საწყობი ამ შენობაზე მოდგმული დასავლეთის მხრით ქვითკირის ორთვალიანი სახელოსნო და ერთი თვალი დუქანი; აგრეთვე აღმოსავლეთის მხრით მიშენებული სამთვალიანი ქვიტკირის დუქანი, რომლებთანაგანის ხუთი თვალი დარაბებიანი დუქნები იმყოფებიან კომუნალურ მეურნეობის განკარგულებაში.—აწერილი შენობები დაფასებულია 900 მან., რომელი თანხიდანაც დაიწყება **ადგილობრივ** ვაჭრობა და მიწა შენობების და ეზოს ქვეშ გადავა მყიდველზე უფლებით, აღნიშნულის მე-18 მუხლში 12 აპრილის 1923 წ. დებულებისა.

ყველა იმ პირმა, გარდა სახელმწიფო დაწესებულებისა, რომელსაც სურს მონაწილეობა მიიღოს საჯარო ვაჭრობაში, უნდა წარმოადგინონ ადგილობრივი კომუნალური და ნოტარიალური განყოფილებიდან ცნობა, რომ არც თვითონ, არც მისი მეუღლე და არც მისი არა სრულწლოვანი შვილები არ ფლობენ ამ ადგილას რაიმე შენობას; აგრეთვე უნდა დასდონ ხელი წერილი მასში, რომ ყველა ნაჩვენები პირი არა ფლობენ შენობებს რომელიმე სხვა ადგილას, ამასთანავე უნდა წარმოადგინონ საწინდარი 10 პროც. გასაყიდი შენობების შეფასების.

სასამართლოს აღმასრულებელი **ხ. ბოჰორიშვილი.**

1—1.

სტამბა „ზარია ვოსტოკის“. საშა წულუკიძის ქუჩა № 4.